

Izhaja
trikrat na teden:
v torek, četrtek,
soboto.

EDINOST

ZA RESNICO
OD BOJA
IN PRAVICO!
DO ZMAGE!

Issued
threetimes a week.
Tuesday, Thursday
Saturday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE PODPORNE DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 149.

CHICAGO, ILL., TOREK, 17. DECEMBRA — TUESDAY, DECEMBER, 17. 1923.

LETO (VOL.) IX.

Mehikanska vlada v nevarnosti.

HUERTOVA ARMADA SE BLIŽA GLAVNEMU MESTU MEHIKE. — ZRAKOPLOVCI ZAPUŠČAJO VLADNE ČETE. — VELIKANSKA POVODENJ V SLOVENIJI IN NA HRVATSKEM. — LJUDSTVO BO TRPELO VELIKANSKO ŠKODO.

Vera Cruz. — Obroč upornikov se čez dalje bolj zožuje okrog glavnega mesta Mexico City. Edini izhod, ki ga ima še vlada je na severu in deloma na vzhodu, ki se pa bo, ako bo uporniško napredovanje kaj časa nadaljevalo popolnoma sklenil in objel glavno mesto docela.

Najnevarnejše je pa to dejstvo, da je te dni več vladnih zrakoplovcev zapustilo vladno armado in prestopilo na stran upornikov. Huertova armada je komaj 65 milj od mesta in kot kaže se bo odločilna bitka v kratkem pričela, ki bo odločila usodo sedanje mehiške vlade.

Drugo poročilo pravi, da je vazo mesto Cuauhtla v državi Morelos padlo v roke upornikov. Mesto se nahaja kakih 60 milj od Mexico City in je vazo prometno mesto v tem okrožju. Tako kažejo vsa znamenja, da bo usoda sedanje vlade najbrže v kratkem zapečatena.

VELIK DEL SLOVENIJE IN HRVATSKE POD VODO.

Ljubljana. — Vsled velikega snega, ki je zapadel te dni po Sloveniji in zatem velikih dežnih naličev so vse večje reke in potoki prestopili svoje bregove in se razlili po okolicih po poljih. Kostanjevica in cela okolica pravi poročilo je popolnoma pod vodo, in mesto je brez vsake zveze z ostalim svetom. Med Brezicam in Zagrebom je cela pokrajina pod vodo. Po okolicih Drave in Savinje in Save je vse poplavljen. Pri Podnartu na Gorenjskem je uničen velik del železniške proge. Proga pri Zidanem mostu je v nevarnosti. Ljubljano je poplavlila vse Barje, ki zglada kot veliko jezero. Škoda je velikanska, ki bo segala v milijarde. Ubogo ljudstvo, ki ga je zadela taka silna nesreča na zimo.

ODLIČNA SLOVENKA UMRLA V CLEVELANDU.

Brzjavno poročilo, ki ga je nam poslal Mr. Grdina naznanja, da je preminula v Clevelandu dobro poznana odlična Slovenka Mrs. Mary Hafner, rojena Grdina. Mrs. Hafner je bila hčer pokojnega Mr. John Grdinata, ki je preminul pred nedolгим. Bila je vzorna katoliška žena, zvesta žena svojemu soprogu in povsod silno priljubljena med svojimi rojaki. Zadnje čase je živel v Nottinghamu, kjer sta imela s Mr. Hafnerjem krasen dom. Blago Mrs. Hafner bodo vsi, ki so jo poznali silno pogrešali. Toda božja volja je tako. Vsem sorodnikom naše globoko sožalje. Pokojnici pa sveti večna luč in naj spava v miru v Bogu!

MUSSOLINI BI RAD DIKTIRAL.

Rim. — Ker so ameriške naseljeniške oblasti zadnje čase zavrnile več tujcemcev, ki so prišli s številom, ki sega čez določene kvote, je to silno ozlovoljilo črnosrajčnika Mussolinija. Pisal je takoj italijanskemu poslaniku v Washington, naj ta opozori Zed. dr. na dejstvo, radi katerega Italija trpi škodo pri takih slučajih.

VELIK POTRES V JUŽNI AMERIKI.

Potres zahteval 85 človeških življenj. — Več mest razdejanih v državi Columbia. — Potresni sunki se ponavljajo.

Bogota, Columbia. — Močan potres, ki se je pojavil v soboto po obmejni pokrajini v Južni Ameriki na meji države Columbia in Ecuadoer je razdejal dva mesta. Oba mesta se nahajata v razvalinah in 85 ljudi je izgubilo svoje življenje pod razvalinami.

Potres je razdejal komunikacijske zveze po celi pokrajini. Cesta med mestom Cumbal do Ipialeza je na več krajih silno razpokana in vsak promet na tej cesti je nemogoč na več milj dolgi črti. Ljudstvo je silno prizadeto radi potresa.

Potresni sunki se nadaljujejo pravi poročilo toda poenjujejo v moči. Ob južni strani države Columbia je razdejan do sedem vasi. Mesto Ipialez se nahaja v razvalinah. Škoda, ki jo je povzročil potres bo segala v milijone.

ČEMU SE VMEŠAVA JUGOSLAVIJA V GRŠKE NOTRANJE RAZMERE?

Dunaj. — Včeraj so se vršile v Grčiji narodne volitve. Govori se, da če bodo zmagali republikanci z večino, tedaj bo moral dati sedanji grški kralj Jurij slovo kraljevemu tronu. To ni nič več kot pravilno. Če ljudstvo zahteva republikansko formo vlade, tedaj jo naj ima. Toda zadnja poročila naznanjajo, da sti Jugoslavija in Rumunija sklenili ščititi grški kraljevi tron s svojimi armadami. Jugoslovanski kralj Aleksander je šel te dni v Pariz baje prositi grškega politikarja Venizelosa, da naj skuša izrabiti ves svoj vpliv pri Francoski vladi, da bi slednja podpirala grško dinastijo za slučaj, da bi jo ljudstvo hotelo odstraniti.

Do kraja se nam vidi nespametno to, da se jugoslovanski kralj briga za grško notranjost, ko ima vendar doma državo, ki je krvavo potrebna vodstva. Ni čuda, da gre v Jugoslaviji tako, ker se najodgovornejši elementi praskajo tam, kjer jih prav nič ali pa najmanj srbi!

AMERIKA IMENOVALA SVOJO ZASTOPNIKA ZA KONFERENCO.

Washington. — Poroča se, da je vlada imenovala kot člane za zavezniško skupno ekspertno komisijo, ki bo šla v Nemčijo investirati nemško finančno možnost generala Charlesa Dawes iz Chicage in Owen D. Younga newyorškega advokata.

NEMŠKA VLADA PREPOVEDUJE DEMONSTRACIJE.

Berolin. — Policija je dobila strog ukaz, da ne sme dovoliti nikakih demonstracij. Včeraj so poizkušali komunisti prirediti veliko demonstracijo, katero je pa policija preprečila.

BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ IN SREČNO ZDRAVO NOVO LETO 1924

želimo vsem našim cenjenim naročnikom, do-brotnikom in sotrudnikom in vsem prijateljem tega lista!

Posebna zahvala našim marljivim lokalnim zastopnikom, ki so žrtvovali svoj čas po naselbinah in za list nabrali oglasov, da ga je bilo nam moč izdati v povečani izdaji za letošnje božične praznike.

Vse naše zavedne slovenske trgovce in obrtnike, ki so naročili svoj oglas v tej božični številki najpriskurje zahtevamo v naklonjenost. Naročniki nikdar ne pozabite na te trgovce, ki podpirajo vaš list. Kadarkoli kaj rabite pojdite v njihove trgovine in pokažite jim, da znate ceniti njih pomoč do vašega lista!

Vsem cenjenim oglaševalcem želimo v prihodnjem prestopnem letu 1924. kar največjega uspeha in božjega blagoslova pri njih trgovinah in obrtih!

TISKOVNA DRUŽBA EDINOST.

AMERIŠKE VESTI.

— Washington. — Republikanski "uskoki," so zadnje soboto dobili veliko zmago nad rednimi republikanci starini. Boj se je začel pri volitvah odbora za sestavo oblastnih pravil. Starini so na vsak način hoteli uskoke izpodriniti, kateri se pa niso pustili. V tem boju jih je podpiralo tudi več demokratov. Končno so morali starini popustiti in dati mesto John Nelsonu, ki je bil nato izvoljen kot član odbora za pravila.

— Washington. — Prezident Coolidge je podpisal dekret, s katerim bo oprostil 31 političnih zločincev, ki se nahajajo v ječah še izza medvojnege časa.

— Washington. — Zastopnik McKinzie iz države Illinois je predložil zopet pred kongres predlogo za vojaški bonus. Predloga je skoro ena in ista, ki je bila predložena kongresu lansko leto.

— Detroit, Mich. — Poroča se, da je tukajšnji mestni policaj ustrelil do smrti Alvin Smitha, ki je skušal vlomiti v oklopno blagajno. Alvin Smith je baje nečak bivšega oklahomskega guvernerja Waltona.

— Nevada City, Cal. — M. E. Grossman, potovalni zlatarski agent je bil ustavljen na državni cesti od dveh banditov, ki sta mu pobrala zlatnine in demantov za \$100,000. Nato sta mu prestrelila gumije na avtomobilu in izginila s svojim avtomobilom neznankom.

— Little Rock, Ark. — Blizu tukajšnjega mesteca Amboy je zadel v soboto popoldne oseben vlak, na progi stoječo lokomotivo, ki je pripeljal iz Kansas City po Missouri Pacific progi. Kurjač in strojevodja sta bila na mestu ubita, petnajst potnikov pa je dobilo večje in manjše poškodbe.

— St. Paul, Minn. — Mestni župan Nelson je poslal policijskemu načelniku zahtevo, da mora rezignirati tekem 24. ur, sicer bo odstavljen uradnim potom. Župan je nastopil tako strogo radi tega, ker načelnik baje ne spolnuje svojih dolžnosti.

— Philadelphia, Pa. — Nepoznani banditi so oropali blagajnika tvrdke M. Melody and Sons Contractors, ki je nesel \$15,786, da plača delavce zadnjega tedna. Ves denar so mu odnesli in izginili brez sledu.

— Chicago. — Znani znameniti zdravnik Dr. Harold N. Mo-

yer, ki je zlasti slovel kot zdravnik proti nervoznosti in živčnim boleznim je nanagloma umrl te dni zadet od kapi.

— Forth Worth, Tex. — Iz državne kaznilnice je zopet uteklo pet kaznjencev. Skupno je naredilo poizkus sedem kaznjencev, a dva sta bila zasačena od stražarjev.

— San Francisco, Cal. — Silni morski viharji divjajo ob vsej zapadni morsk obali. Več ribiških čolnov je potopljenih. Tudi več tovornih parnikov je več ali manj poškodovanih vsled razjarjenega morja.

— Pueblo, Colo. — Na tukajšnji sodnji je bil spoznan krivim Okeys T. Jacob radi nemarnosti. Obsojen je za 18 mesecev v težko ječo v Leavenworth. Kans. Okeys je bil svojočasno okrajni šolski nadzornik v Antonio, Colo.

— Rochester, N. Y. — Banditi so oropali poštni truk med East Rochesterjem in Centralno Newyorško postajo. Na truku se je nahajalo med 15 do 20 tisoč dolarjev v gotovini in za več deset tisoč vrednostnih papirjev.

— Clovis, N. M. — Neverjetna zima je pritisnila v državi Arizoni in New Mexico. Včeraj so našli dva bela fanta in enega črnega zmrznjene. Tudi več ovčarjev se pogreša na rančih. Stari ljudje še kaj takega ne poznajo.

— Evansville, Ind. — Radi težkega deževja par zadnjih dni je nastala povodenj po tukajšnji okolici. Farmarjem bo s tem povzročeno mnogo škode na ožimnem žitu, ki so ga posejali.

— Hegarstomn, Md. — Avtomobilska nesreča se je pripetila tukaj, ko je včeraj zadel na križišču tovorni vlak v neki avto. Trije potniki so bili na mestu ubiti.

— Bimidji, Minn. — Leonard Portano, ki je dne 15. novembra umoril štiri osebe je bil te dni obsojen v dosmrtno ječo.

— Loogootee, Ind. — Pri požaru, ki je izbruhnil na farmi William Fehrmana so zgoreli štiri otroci, katerih sobe so bile v plamenih predno so se starši zbudili v drugem koncu hiše.

— St. Paul Minn. — Semkaj je dospel Ukrajinski karuso profesor Aleksander Koshetz, kjer bo predstavljal več pevskih koncertov.

Odkod nezadovoljnost v Jugoslaviji?

(Konec.)

V drugem odseku se je obravnavalo pravosodje. In tu so hoteli zopet udariti po slovenskih sodnikih in uslužbencih in jih skrbiti za eno četrtino. Težakani pa se po robu postavi poslanec Vesjenjak naglašajoč, da je Slovenija še edina dežela v državi, kjer vlada pravna varnost, a namesto, da se to hrani in izboljša, se pa stremi za tem, da tudi pravosodje v Sloveniji pade na nižino Macedonije. Pri vseh sodiščih v državi obstoje ogromni zaostanki. Ljudje morajo dolgo biti po ječah, preden pridejo njih slučaj na vrsto. V Vojvodini je ogromno število ne-rešenih civilnih pravnih, vsled česar ljudje trpe veliko gmotno škodo. Slovenska sodišča so danes še na višku, tako, da celo srbski trgovci zahtevajo obravnavo svojih spornih slučajev pri slovenskih sodiščih. Vsled poslančevih izjav se skrči število pri sodiščih samo toliko mest, kolikor jih zdaj ni zasedenih. — Pri proračunu zunanjega ministristva je isti poslanec opozoril na kruto postopanje Italijanov napram Slovincem in Hrvatom onstran naše meje. — Omenjal je o vojnih ujetnikih v Rusiji ter zahteval, da naša država čem prej upostavi diplomatsko zvezo z Rusijo. Kdaj pač bo prešnil slovanske države pravi slovanski duh?

V tretjem odseku se je obravnavalo o kmetijstvu. Dr. Kulovec je priporočal, naj se izdatnejše podpira zadružništvo. Kredit za blagajno zadružništva naj se od 1,300.000 dinarjev zviša na 5 milijonov. A s srbsko večino so glasovali tudi slovenski liberalci ter predlog odklonili. — Ko srbski poslanci predlagajo kredit 50 milijonov za osnovo 10 novih kmetijskih šol v Srbiji, omeni dr. Kulovec, da načeloma nima nič proti temu, pač pa mora ugovarjati, če hočejo Srbi zdaj v par letih popraviti, kar so v prejšnjih desetletjih zanemarjali, in sicer nadomestiti na naš račun in v našo škodo. Mečejo se kar po sto mil. za Srbijo, a za druge kraje pa ni denarja za najpotrebnejše stvari. Tu pa radikal Jeličij začne naštevati, kolik-

ko hiš je bilo požganih v njegovem okraju, koliko mostov podrtih, tudi ubitih... zato imajo Srbi pravico zahtevati, da se popravi na državne stroške. Povedal pa ni, da Srbija dobiva itak vso vojno odškodnino. — Samostojneži imajo kot referenta v kmetijskem oddelku nekega Santicina, ki je priporočal, naj se v Sloveniji ukine več strokovnjakov, izrecno tudi čebelarstva. Torej se to, kar imamo, naj popada. Kako skrben je bil Pucelj za slovenskega kmeta, kaže dejstvo, da letošnji proračun dovoljuje 15 mil. za Slovenijo, a on kot bivši minister pa je postavil lani le 10 milijonov. — Pri obravnavi s agrarni reformi se je ugotovilo, da je v Vojvodini dobilo 20.000 srbskih prostovoljcev zastoj veleposestniško ozemlje. Od teh svoj del obdeluje samo 1000, drugih 19.000 pa dela "gešefte". — Ti podatki naj zadostujejo. Ameriški rojaki iz njih razvidijo, kje tiči vzrok nezadovoljnosti po Sloveniji pa tudi do drugih krajih naše Jugoslavije. Mi se le čudimo, da naši bratje v Belgradu nočejo poslušati naših opravičenih pritožb in nam še to odjemljejo, kar smo si kulturnega ustvarili. Zato so menda tako tiščali v svoj centralizem, ki jim daje vso moč v roke. Slovenci zdaj vidijo, da je zanje rešitev le v zdravi avtonomiji.

ZOPETNO POGANJANJE ZA PREKOP MED ATLANTIKOM IN JEZERI.

Washington. — Komisija Zedinjenih držav je povabila kanadsko komisijo na zopetno dizkusijo glede kanala med Ontarijskim jezerom in Atlantikom, o katerem se že leta govori. Ako pride od tega, da se to delo izvrši, tedaj bo postala Chicago morskost, ker bo imela plovbeno zvezo z morjem.

ANGLIJA PLAČALA Z. D. 92 MILIJONOV.

Washington. — Velika Britanija je v soboto plačala 92 milijonov kot prvi predpisani instalment njenega dolga, ki znaša \$4,600,000,000.

Denarne pošiljatve

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljatve so dostavljene točno in brez vsakega odbitka. Prejemnik dobi denar na svoj dom ali na svojo domačo pošto. Naše cene so vedno med najnižjimi.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče:

SKUPNO S POŠTINO:

500 — Din.	\$ 6.45	100 — Lir.	\$ 5.10
1000 — Din.	\$ 12.55	200 — Lir.	\$ 9.85
2500 — Din.	\$ 31.25	500 — Lir.	\$ 23.75
5000 — Din.	\$ 62.00	1000 — Lir.	\$ 46.25
10.000 — Din.	\$ 123.00		

Pri pošiljках nad Din. 10.000 in nad 2000 lir se po možnosti dovoljuje še poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljatve nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

Pri brzjavah pošiljkatvah pridejo k navedenim cenam še stroški za brzojav.

Dolarje pošiljamo mi tudi v Jugoslavijo in sicer po pošti kakor tudi brzjavno.

Za potovanje v stari kraj, kakor tudi od tam sem, Vam vse potrebno oskrbi najbolje naša banka.

Vse pošiljatve naslovite na:

SLOVENSKO BANKO

Zakrajšek & Česark

70 — 9th Avenue,

New York, City.

ŠIRITE LIST EDINOST

IZ SLOVENSКИH NASELBIN.

Cleveland—Newburg, O.

Pred več leti se je vsak dopis pričel z "prosim nekaj prostora, g. urednik, v vašem cenjenim listu, da sporočim Slovencem širom Amerike, kako se nam tu kaj godi..." Dandanes se pa že kar vsak pisec zanaša na u rednikovo potrpežljivost in pričakuje, da bo njegov dopis sprejet. Jaz bi sicer bil še stare vrste dopisnik, in bi prosil za prostor v Edenosti, pa, ker je preteklo že skoraj za celo jazbecovo starost, odkar je pisal kedno od tukaj, se pa še jaz predržim začeti moj dopis kar pri sredi.

Imeli smo bazar za cerkev sv. Lovrenca, in ker je bil nove vrste ta bazar, smo nekaj časa nezaupno gledali na poizkus. Cerkevni možje so z resnim obrazom gledali vse velike priprave. Zmajevali so z glavami, ko se je postavljala "booth" za "boothom". Ko se je pa začelo te obkladati z blagom, ki ni bil podarjen, ampak kupljen, so s strahom povpraševali, če bo vse to moralo biti plačano.

Bazar se je pričel. Ljudstvo je z veseljem pozdravilo krasno blago, ki je bilo lepo razloženo po policah. Začelo je tudi staviti na to in na ono. Kmalu je nesel eden šunko s plehom (roaster) vred, drugi je držal krasno veliko plahto (blanket) tretji je kazal dragi motor robe, in drugi zopet veliko dolly itd., itd. Tako je kmalo vse mrgolelo okrog izložb in vse brez kakšnega siljenja. Ljudje so šli sami k mizi, tam so položili svojo desetko na eno ali drugo izmed 30 števil. Igrali so dokler so hoteli, kolo se je vrtelo kar naprej. Tako je šlo skozi 7 dni. Koncem tega časa pa je bilo čez \$6200.00 čistega in spet je bilo veselje. Res, ta novi način bazarja, kjer je dosti ljudi, je najboljši. Nobenega usiljevanja, nobenega teškega dela, vse gre kakor namazano. Sedaj so pa naši cerkveni možje in drugi prepričani, da ni bilo delo zastoj. Delali so pridno, kakor tudi fantje, žene in dekleta in zato je bil uspeh. Takega bazarja še ni bilo, ampak, če doživimo pa še bo.

Na praznik Brezmadežnega Spočetja se je vršila lepa slavnost, ko je bilo sprejeto v dekliško društvo Matere Božje precejšno število deklet. Ako naredimo le par izjem, so sedaj vsa dekleta pri tem društvu kar naj bo rečeno v čast našim dekletam. Dandanes, ako ni deklet v društvu Matere Božje, kjer je tako društvo ustanovljeno, ni vredno, da se deklet imenuje. Dekleta, ki so v društvu, seveda, še niso angelji. Pa vsaj značijo s tem, da so pri društvu, da želijo biti dobre dekleta. Sodality je le pomoč k dobremu krščanskemu življenju, pa je dandanes neobhodno potrebno. Dekle v Sodality, ali Marijini Družbi, nesme biti svetohlinka, biti pa mora veselo, prijazno, dostojno in srmežljivo dekle. Vesela mora biti, da je Marijin otrok, da je v varstvu najboljših Matere. Vesela mora biti, da je spoznana vredna biti članica tega društva, v katerem so — če tudi se tu in tam dobi kaka goba — najlepše cvetke iz Marijinega vrteca. Prijazno mora biti vselej, vendar pa držati na svojo čast in toraj ne sme biti popustljiva v slučaju kake propalice, ki bi se ji približevala s slabim namenom in besedami. Držati mora na svojo dekliško čast in zahtevati spoštovanje od vsakega. Biti mora dostojna in obnašanje. Predržno obnašanje ne dela kredita dekletu. Dostojna mora biti v obleki. Dekle, ki gre ven na cesto na pol gola, z golimi rokami, z golimi prsi, ne pridobi na spoštovanju, če tudi mogoče obudi pozornost. Ta pozornost je po največ zaničljiva. Ako pozornost hoče dekle, naj si zapomni, da pozornost obudi tudi žival, ki gre po cesti in krulji.

Če moda dovoljuje, s tem še ni rečeno, da odobrava zdrava človeška pamet, še manj pa zapoved božja in čednost krščanskega dekleta, ki ne upošteva pri noši in obleki dostojnosti in srmežljivosti, se izpostavlja nevarnosti in prav gotovo zapravljajo spoštovanje, katero bi moralo imeti vsako dobro dekle od vsih. Ne rdečo pobarvane lica, ampak čisto srce dela dekleta lepega in jo krasi pred svetom. Splošno se mora priznati našim dekletam, da so vredne vsega spoštovanja, četudi ne nosijo vselej ravno najnovejše oblačilne mode. Saj obleka ne dela človeka, kar bi moral biti, ampak značaj. Če bi obleka bila vse, bi zadostovalo, da oblečemo merkvico v najnovejšo modo, pa bi bila človek. Pa ni, magari, če ji nadenete najboljše svilo in modo.

To naj si zapomnijo vsa dekleta, posebno pa one, ki mislijo, da smo prestrogi, kar se tiče mode. Moda, dokler je dostojna je O. K.! Ker so pa ljudje, ki delajo modo, le dobička željni židje, moramo pa biti previdni v tem kaj narekujejo. Pa pardon. To nismo napisali, da bi s tem mislili katerega, ali katero, karati. Napisali smo zato, ker je en funt obvarovanja boljši kot en ton popravljanja.

Pa kaj še drugega? O, well, sedaj se bliža Božič. Kakor po navadi na božični dan zvečer, tako bomo tudi letos imeli nekaj lepe zabave. Father Bombach in njegova trupa dečkov in deklic se pridno pripravljajo za krasno božično igro. Šolarji pod vodstvom čč. sester se tudi vadijo nekaj krasnih predstav. Mr. Simič in cerkveni strežniki, St. Lawrence Server's Society, se učijo nekaj pesmi. Vse kaže, da bo letošna božična predstava prekosila prejšnje. To je prav. Na ta dan ljudje radi vidijo, kaj lepega, kaj Božiču primernega. To je kar bomo imeli.

Na božično noč bomo imeli zopet polnočnico. Skrivnostno mila in pomenljiva je božja služba ob polnoči. Kako ljudstvo privre iz vseh krajev, še oni, ki mu čez leto ni nič za sv. mašo se o polnoči prikrije odzadaj kje. Dan je svet in sveta je noč. To čuti vsakdo. Četudi mu drugače ni mar, ga vendarle stresa misel, da bo enkrat prišel pred tega, katerega rojstvo svet obhaja, in bo moral tam dati račun. Na božični dan, bodo naša društva, kakor po navadi zopet korakala v lepem sprevedu z godbo na čelu v cerkev, da tako javno priznajo svojo vero v Boga-človeka. Daljne priprave se že vršijo, da bo vse v lepem redu in slovesno. Če Bog da, naredili bomo še posebno slovesno letos, ker je to mogoče. zadnji Božič v tej borni cerkvi. Posebej oni farani, ki so zidali ta skromni hram, bodo letos jemali slovo od njega. Bog jih živi, tako, da bodo videli tudi novo cerkev, katero mislimo pričeti na spomlad. Mi pa bomo prosili ljubega Boga, da blagoslovi nje in vse druge, tako, da bo sad dela naših pionirjev res veličasten in trajen, da ga neizruje noben vihar brezbožnih časov in tudi ne hudobna roka slovenskih janičarjev in izdajalcev.

Končno pa želimo v imenu vseh faranov fare sv. Lovrenca veselo božične praznike in srečno Novo leto vsem po širni Ameriki in tugojoči Sloveniji razkropljenim Slovencem. Daleč smo eden od drugega razkropljeni po celem svetu. Brat ima brata, znanec znanca, sorodnik sorodnika, mogoče na tisoče milj stran. Pa kaj zato. Veže nas vez jeklena vse razven malega števila nesrečnih dezertirjev, na eno vero, na en narod in enega Očeta, ki je v nebesih. Če smo danes razkropljeni, prišel bo čas, ko bomo zopet združeni za vedno. To bo veseli Božič, to je kar želimo, to je za kar mora-

mo delati, to je za kar se bori-mo, in se bomo borili do zadnjega, pa naj pride še toliko krivih prerokov, še toliko naših lastnih nesrečnih bratov, ki so bili zapeljani in hočejo tudi nas zapeljati. Mi ostanemo zvesti krščanskim načelom in naše geslo ostane do konca, VSE ZA VERO DOM IN NAROD, VSE ZA BOGA!

O.

Chicago, Ill.

Malo katero leto ima v svoji zgodovini zabeleženo toliko vsehpehov, kakor ravno to v naši župniji. Obhajali smo petindvajset letnico obstanka naše župnije sv. Štefana, kar je bil velik spominski dan za vso našo naselbino. Pa tudi na društvenem polju se je to leto doživelo velike vsehpehe. Zlasti če pogledamo na cerkvena društva, kakor so dr. Najsvetejšega Imena in dekliška Marijina družba.

Zadnje čase posebno napreduje naše Holy Name Society. V zadnji na četrtletni seji v tem mesecu je zopet pristopilo 13 novih članov fantov in mož. Kako lep utis je zopet naredilo na navzoče. To društvo se je tekom tega leta precej pomnožilo na članstvu.

Prav tako napreduje vred z odraslim oddelkom Mladeniško društvo Holy Name Society. To društvo, kjer so organizirani vsi dobri fantje naše župnije priredi tudi večkrat kako zabavo. Spomladi je priredilo igro z lepim vsehpehom. Zadnjo nedeljo dne 16 decembra pa je priredilo z velikim vsehpehom igro "Izgubljeni sin" in angleško humoristično enodejanko "Pearls of Princess Olga." Udeležba je bila jako povoljna in naselbina je s tem pokazala, da je krepko zadaj za našimi fanti v tem lepem društvu. Fantom pa ob tej priliki izreka-mo vso čast in jim kličemo le tako naprej in večkrat se pokažite na našem dramatičnem odru.

Pozabiti pa ne smemo tudi naših vrlih deklet, ki so organizirane v prelepi Marijini družbi. Pri zadnjemu četrtletnem sprejemu v tem mesecu jih je bilo sprejetih kar sedemnajst. Dolga vrsta novih kandidatkin je naredila najlepši utis na prisotne v cerkvi. Sprejem je vodil v cerkvi Very Rev. Hugo Bren, O. F. M. provincijalni komisar slovenskih Franciskancov v Ameriki. Krasni nagovor Marijini družbi in novopristopnim dekletam je bil jako pomenljiv in globoko zamisljen.

Ostala podporna društva so tudi krepko napredovala to leto bodisi na članstvu, kakor tudi v financih. Zlasti je naredilo velik napredek v tem letu družba sv. Mohorja. Društvo bo kmalu eno izmed največjih, ako že ni in tudi v finančnem oziru bo kmalu prednjačilo pred vsemi drugimi v naselbini.

Velik napredek ima zaznamovati to leto tudi Slovensko Stavbinsko in Posojilno društvo "Slovenski Dom." Rojakom je posodilo v tem letu ogromne svote denarja in jim tako pomagalo do lastnih domov, kar je veliko vredno.

V obče ima naša naselbina na celi črti belježiti vsehpehe. Zato smo hvaležni ljubemu Bogu in naša dolžnost je, da ga prosimo tudi za prihodnje leto, da bi bilo uspešno in polno božjega blagoslova.

New York, N. Y.

Česar še nismo imeli v naši župniji, to bo letos dne 23. dec. ob 5. uri popoldne. Kaj pa bo? Božičnica, katero bodo priredili naši učenci v cerkveni dvorani. Z veliko pridnostjo in veseljem se na njo pripravljajo in že komaj pričakujejo, da bodo nastopili na odru in pokazali kaj znajo. Pri tej božičnici bo zopet premajhna naša dvorana, kajti vsak želi videti najveselejše dogodke naše vere, uprizorjene po malih otrocih.

Naj poživijo božična igra male dece naše spomine iz mladih dni.

Poročevalec.

Chisholm, Minn.

Že dolgo ni bilo v Edinosti nobenih novic iz Chisholma in to izgleda, kot da bi vsi spali,

temu pa ni tako, ker se dobro gibljemo. Posebno društva. Društvo "Friderik Baraga" št. 93, K. S. K. J. je priredilo veselico z igro in petjem na Zahvalni dan. Pri prireditvi je pomagalo Dramatično in pevsko društvo "Triglav." Cela prireditve je prav lepo vspela v vseh ozirih in igralci so prav izvrstno rešili vloge. Predstavljali so igro "Rodoliub iz Amerike."

Žensko društvo sv. Ane št. 156, K. S. K. J. je na svoji letni seji glasovalo za pristop v bolniško centralizacijo. Za centralizacijo so glasovale skoro vse navzoče članice, tako je sedaj zopet eno društvo več v bol. centralizaciji pri K. S. K. J.

Velik korak k napredku sta naredila društva Srca Jezusovega št. 54 in društvo Friderik Baraga št. 93, K. S. K. J. ta dva društva sta se namreč združila v eno društvo in sicer bo sedaj samo društvo Friderik Baraga št. 93, društvo bo sedaj močno in bo štelu skoro 400 članov v obeh oddelkih. Tako je tudi prav treba nam, je več združenja, ker čim večje je društvo bolj napreduje in z manjšimi stroški se vodi kot pa dva mala društva. Naj še omenim, da članstvo K. S. K. J. z zadovoljstvom gleda delovanje bodočega glavnega predsednika, da takega moža je treba pri K. S. K. Jednoti. Ako bo tako deloval potem v svojem uradu smemo pričakovati več napredka pri K. S. K. J. kot smo ga prej imeli zadnjih 6 let.

Pripomniti pa moram, da članstvo nikakor ne odobrava napada v Glasilu od moža, kateri bi sam moral delovati v korist Jednote. Ker ako vam ni prav da, ako kdo skliče shode in deluje za napredek jednote, zakaj pa vi niste kaj takega napravili zadnja tri leta, ste imeli lepo priliko. Za vse velja pregovor: "Ako sam nečes storiti kaj dobrega ne oviraj potem svojega bližnjega!" Mr. A. Grdina vam pa kličemo le naprej članstvo K. S. K. Jednote je z vami.

Naj še omenim glede dela: Dela se tukaj s polno paro in se bo delalo celo zimo, kakor so se izjavile rudniške družbe. Zima je letos do sedaj izvanredno topla skoro brez snega.

V Chisholmu smo dobili slovenskega zobozdravnika in sicer Dr. J. E. Indihar. On je doma iz Gilberta, Minn. in iz dobro znane Indiharjeve družine. Študiral je na katoliški Marquette Univerzi v Milwaukee pri očetih Jezuitih. Dosedaj je pokazal, da je strokovnjak v svojem poklicu. Zato ga Slovencem v Chisholmu toplo priporočamo.

Mr. Anton Mahne je otvoril poleg trgovine z železnino in pohištvo tudi posebni zavod, dosedaj so ljudje z njegovim delom popolnoma zadovoljni, ker je vsako minuto na razpolago in tudi delo opravi dobro.

Kakor kaže nekaj let tako bomo tudi letos o Božiču imeli polnočnico. Druge svete maše na božični dan bodo ob 7. uri, pol 9. uri in pol 11. uri.

Za božično voščilo pa želim listu "Edinost" obilo novih naročnikov. Čitateljem in naročnikom Edinosti pa želim radostne božične praznike in srečno, zadovoljno Novo leto.

Poročevalec.

Majhna zmota.

Lord Hamilton pripoveduje sledečo anekdoto. — Nadškof French se je vedno bal, da ga bo zadela kap. Bili so nekoč pri večerji. Škof se zelo čudno obnašal, slednjič globoko vzdihne in reče z glasom umirajočega: "Moja zadnja ura je prišla." Sosed ga vpraša: "Kaj pa je?" "Ohromel sem, že deset minut se ščipljem v nogo in nič ne čutim." "Oprostite, eminenca, ščipljete res v nogo, pa ne v svojo, ampak v mojo," odvrne sosed mirno.

Tisti, ki si radi izposojujejo nadloge, jih prav radi dajejo naprej.

Resnico se lahko zataji, a nikdar se jo ne more zadušiti.

Ljubezen je igra, katero čestokrat skonča večna vez.

Čestokrat so slabi nagibi zdrženi z dobrimi dejanji.

Otroci in klavirji se vedno glasijo, če jih človek pritisne.

Samo misliti ne zaleže mnogo, ampak to kar se stori.

VESELE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

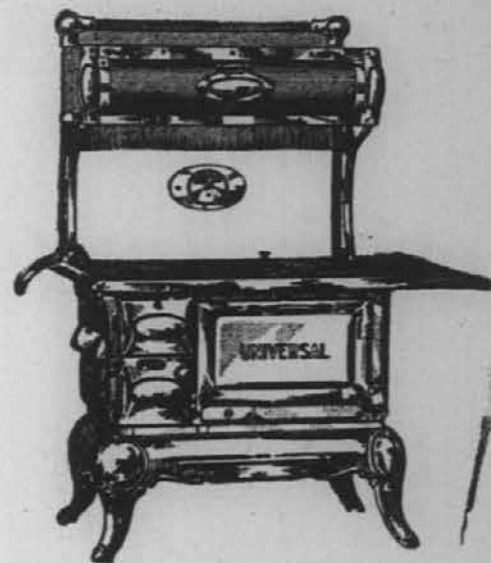
vošči in želi vsem svojim odjemalcem

W. Szymanski

TRGOVINA Z VSAKOVRSNIM POHIŠTVOM

1907 — Blue Island ave.,

Chicago, Ill.

Posebno se priporočam slovenskemu občinstvu pri nakupu raznih peči za trdi in mehki premog, kakor tudi ognjišča za plin in elektriko. V zalogi imam vedno tudi drugo raznovrstno najboljše pohištvo.

Pri meni dobite vedno prvovrstno blago za zmerno ceno.

Pridite in prepričajte se!

VESELE IN ZADOVOLJNE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

želi in vošči vsem Slovencem v naselbini

Emil Basener

REAL ESTATE — LOANS — INSURANCE

2116 — West 22nd St.

Chicago, Ill.

Phone: CANAL 2138.

Slovencem se priporoča pri nakupu hiš, posestev, lot itd. Kadar imate posestvo na prodaj izročite ga njemu, da ga vam proda.

Božični Spomini.

(Za "Edinost" napisal Ravnin ski.)

"O domu pesmi pevamo
v tujini.
Srce si pa razvzemamo
s spomini."
(Jan. Evj Krek.)

Kaj vsa očem varljiva lepota,
slike, kipi, itd. proti živi ljube-
zni, ki gori, in se použiva v po-
žrtvovalnosti proti svojim bliž-
njim, kot večna luč pred taber-
nakljnom. Ah, kako srečnega
sem se čutil v revščini, pri ogre-
vajočih se srcih svojih ljublj-
nih domačih. Saj ni ogrevalo sr-
ca zlato in srebro, ampak kar
je tisočkrat vzvišenejše, grela
ga je ljubezen, ki vse pretrpi vse
upa in vse preneša. — Da ljubi
so mi bili kljub vsej revščini,
kljub tisoč ževljenskim oviram,
saj so mi bili v domovini. Res-
nično je, da kadar človek isto
stvar zgubi, potem šele ve, ka-
ko je ljubil. Tujina premore zla-
ta in srebra, toda ne pa ljube-
zni in one vzvišene milobe ki
me je ogrevala na sveti večer v
domovini...

Se prav živo se spominjam,
kako mi je bilo takrat, ko smo se
še kot otroci veselili božičnih
praznikov mesec dni prej smo
izrezovali z preprostega papirja
jaslice, in komaj čakali kdaj pri-
de isti dan, ko jih bomo stavili
po zelenem hribčku, ki je bil
kljub vsej otroški preprostosti
umetno narejen z zelenega ma-
hu ali otave. Pod hrib smo djali
votlino ali hlevček, in v njega
postavili najprej, kravico, oslič-
ka potem mater Marijo poleg
nje klečečega sv. Jožefa v sredi
pa se je smehljalo dete Jezus,
na levo smo postavili par pastir-
cev nesočih po eno ovčico. Od
desne pa so prihajali z darili Mo-
dri z jutrove dežele, ki jih je
poklicala z nad hlevčka blesteča
zvezda. Nad hribom pa je angelj
držal velik trak na katerem se
čitalo "Gloria in excelsis Deo."
Po hribčku pa so stale ovčice in
pastirji kjer so začudenjem gle-
dali v angelj. Tako smo si
po svoji otroški domišljiji za-
(Dalje na 6. strani.)

ŠIRITE LIST EDINOST

Božična Vošila Chisholmskih Trgovcev in Obrtnikov

Vesele praznike in srečno
NOVO LETO
želim vsem mojim odjemalcem!
DAN MALKOVICH
GROCERIJ
301 — W. Oak St.
CHISHOLM, MINN.
Phone: 158.

DR. J. E. INDIHAR
Slovenski dentist — zobozdrav-
nik
se priporoča Slovencem na
Chisholmu in okolici za poset,
kadar bodo potrebovali zobo-
zdravniške pomoči.
Chisholm, Minn.
Phone 157.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

želi vsem svojim vlagateljem in klijentom

First National Bank

CHISHOLM, MINN.

Na banki vedno vprašajte za Jacoba Ožbolta, ker
on je Slovenec in z njim se pogovorite v slovenskem
jeziku.

Radostne in zadovoljne božične
praznike in srečno Novo leto
želi vsem svojim odjemal-
cem

MESABA FUEL COMPANY
LOVRENC PAŠKVAN lastnik

Cor. 1st Avenue and Oak St.

CHISHOLM, MINN.

Phone: 256.

Vsem našim odjemalcem želim vesele božične
praznike in srečno Novo leto.

ANTON MAHNE

Trgovina z železnino in pohištvo in pogrebni zavod.

223 — West Lake St. Chisholm, Minn.

Naš pogrebni zavod je edini slovenski na Chisholmu
in okolici.

V slučaju potrebe kličite telefone 476.

ROJAKI NE POZABITE TEGA!

Radostne božične praznike in srečno zadovoljno
Novo leto

želimo vsem našim cenjenim odjemalcem in se vam pri-
poročamo še za v prihodnje, da nas posetite.

BALKAN CLOTHING STORE

221 — West Lake St., Chisholm, Minn.
Phone 48.

MICHAEL BAICH, lastnik.

Edina slovenska trgovina za moško in deško obleko.

Vesele Božične Praznike in Srečno Novo Leto

VOŠČI IN ŽELI

VSEM SVOJIM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM

FRANK GRILL

SLOVENSKA MLEKARNA

1818 West 22nd Street

Chicago, Ill.

Phone CANAL: 6027.

MLEKO RAZVAŽA NA DOM TOČNO VSAKI DAN

Slovenskim in Hrvatskim gospodinjam se priporoča v naklonjenost. Najboljše

sveže mleko in smetana vedno na razpolago.

SLOVENCIM PODPIRAJTE SLOVENSKO PODJETJE!

EDINOST

(UNITY.)

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday Thursday and Saturday.

PUBLISHED BY:

Edinost Publishing Company

1849 West 22nd Street,

CHICAGO, ILL.

Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo

Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Združene Države za celo leto	\$3.00
"	Za Združene Države za pol leta	\$1.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$3.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$1.75
PRESCRIBTION:	For United States per year	\$3.00
"	For United States for half year	\$1.50
"	For Chicago, Canada and Europe per year ..	\$3.50
"	Chicago, Canada and Europe for half year ..	\$1.75

Dopisi za torkovo številko morajo biti v uredništvu najkasneje do 12. ure dopoldne v soboto, za četrtekovo številko do 12. ure dopoldne v torek in za sobotno številko do 12. ure v četrtek dopoldne.

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš **NOVI** naslov in poleg tega tudi vaš **STARI** naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Naznanjam Vam Veliko veselje ...

Da, Jezus še živi! Niso ga še ubili. Dva tisoč let že dvigajo najrazličnejši Herodi, Neroni, Julijani, in divjajo nad njim. Pa ga kar še niso dosegli.

"Naznanjam vam veliko veselje ... rojen je Zveličar sveta," bodo te dni zopet zapeli angeljski kori nad celim svetom in milijone src napolnili z novim, vedno novim veseljem in radostjo, z novim upom, pa tudi z novo ljubeznijo.

Milijoni človeških vernih src bodo čuli to svetonočno naznanilo in njih verno srce bo zaplaval v novem nebeškem veselju in novi blaženosti in skušali bodo svoje srce pripraviti, da bo vredno prebivališče božjemu Zveličarju, da se bo vnovič narodil v njem. Hiteli bodo tja v svojo božjo hišo in tam bodo našli svojega Zveličarja skritega pod podobo sv. hostije. S sklenjenimi rokami, z sklonjeno glavo, pa s koprnečim srcem bodo sredi temne noči, o polnoči, ali zgodaj zjutraj hiteli pred tabernakelj, k mizi Gospodovi in sprejeli betlehemske detice v obliki sv. hostije v svoje srce. In njih srce bo plavalo v nebeškem veselju in njih duša bo vriskala srčnega veselja in pela z angelji: "Gloria! Gloria! Slava!"

Milijoni, zopet drugi milijoni bodo čuli to svetonočno naznanilo in njih srce se bo vzdramilo iz duševnega spanja. So izmed izvoljenega ljudstva novega testamenta, kristjani so, Kristusovi so, v Njega verujejo. Toda njih duša spi. Utrudili so se v svoji veri in zaspali, mlačni kristjani so. Celo leto so jako malo

in skoraj nič mislili na to betlehemske dete. Spe pri svoji živinci, pri svojih živaljskih strasteh, katerim so se udali kot pastirji, morda celo kot sužnji. Tam zunaj v mrzli noči sveta spe. Toda da si jih nič ne predrami, noben klic ne vzbudi, glejte jih, ko se je začelo to svetonočno naznanilo, zastonj je, tudi njih duša ga je začela in vzdramila so se. Glejte, kako so se predramili, vsaj za trenutek, glejte, kako si manejo svoje versko zaspane oči, kako jim pri tem naznanilu srce hitreje začena biti nekega čudnega razburjenja, glejte, kako že vstajajo in tudi oni hite v hlevček — v cerkev. Celo leto jih ni bilo, danes, na Božič so tu! Ali ni to čudno? Ni to mogočen dokaz, da Jezus še živi, da je še danes kralj src, da je za človeška srca to, kar je spomladno solnce za rožico, spečo pod grmom, v listju?

Milijoni obupanih, stiskanih src bo čulo to svetonočno naznanilo. Križ jih je obiskal, telesna ali duševna bolečina jim teži dušo, jim iztiska obupne vzdih iz prs, jim iztiska potoke grenkih solza iz oči. Morda so na bolniški postelji in koprneče v nepotrpežljivosti zdihujejo po zdravju. Morda jih tare obupna revščina, žalost, gorje ... kdo naj našteje vse vrste človeške bede. Vsi ti milijoni src so že blizu obupa! Ne, ne, breme je pretežko, križ težak, gorje pregrenko. Ne, ne morajo več dalje s tem križem. Toda, oglasilo se je po teh bolniških sobah, po teh vernih bajticah, po vseh stanovanjih teh človeških trpinov veselo svetonočno naznanilo: "Ne bojte se. Glejte, naznanjam vam veliko veselje — rojen vam je Zveličar sveta!" In glejte, kako so za ta trenutek potihnili ti vzdihni bolečin! Glejte, kako si milijoni brišejo solze iz objokanih oči in prijeten nasmeh jim lega na obraz, srce se jim dviga v novih nadah. "Kvišku srca!", ne obupajte! Naznanjam vam veliko veselje, rojen je mož bolečin, ki bo osladil s svojim življenjem vse trpljenje, vso bolečino, vse gorje. Križ je posvetil. Zato kvišku vsa stiskana srca!" In glejte, kako se po celem svetu ti milijoni src res dvigajo. Kako trpini dvigajo svoje v boli sklonjene glave in se ozirajo kvišku, kvišku proti nebu od koder prihaja to naznanilo.

Nove nade jih prešinejo, z novim pogumom jih je napolnilo to naznanilo. Potolaženi so in sredi svojih solza veseli in blaženi slave lepi Božič.

To naznanilo bodo čuli pa tudi še drugi milijoni ljudskih src. Herodi Jezusovi so to, njegovi sovražniki so. Smrtno sovražijo to nebeško Detice. Na poti jim je na njih grešni poti življenja. Moti jih v njih grdi mesenosti, v njih prešernem napuhu. V blato materije nazaj so padli, pa se jim tam tako dopade, da niti glave nočejo toliko povzdigniti, da bi videli, v kako grdem blatu so, da bi videli tudi, kako jih je to blato onesnažilo. Njih možgani so se zavrtili na napačno stran in zmotili so se, namišljeni so in v svoji omejenosti sedaj mislijo, da so vse in vedo vse, ne vedo pa, kako so verni in ubogi in nevedni. In kedar jim je to nebeško solnce na poti in slepi s svojimi mogočnimi nauki njih opešane oči in te svetlobe ne morajo prenesti, premočna je! In v svojem napuhu in svoji pokvarjenosti srca za to sovražijo to Dete.

Toda oglasilo se je zopet svetonočno naznanilo: "Naznanjam vam veliko veselje ... In glejte, ali ne opažate pri tem naznanilu nekega gibanja tudi v teh temnih vrstah odpadnikov v blatu, "učenjakov" v njih omejeni učenosti, teh milijonov krist-

janov brez Kristusa, teh milijonov modernih naših poganov, židov ...?

Da, pogledajte jih, kako se bodo zbirali božični večer okrog božičnega drevesca! Kako si bodo med seboj tudi oni voščili "Mery Christmass" — "veseli Božič!", si skušali z medsebojnimi darovi ta praznik narediti res "mery" — "radosten."

Torej ta Kristus, katerega oni sovražijo, ali taje, ali v katerega ne verujejo, vendar še živi? kako bi drugače mogel biti njegov rojsten dan "mery", "radosten"? Saj so bili Mojzes, Sokrat, Plato Cicero, Washington ... in veliko drugih tudi veliki možje, pa kdo si za njih rojstni dan vošči, da bi bil "mery", "radosten"? Nihče! Ti možje so bili veliki, pa so mrtvi. Mrlič je pa mrlič. Za naše srce samo strah.

Zato pa vidite danes, ne božični dan, tudi med temi milijoni radost in veselje, kateremu se niso mogli ubraniti. Upirajo se mu, toda popolnoma upreti se ne da. Zapirajo svoje srce, toda popolnoma zapreti je ne morejo. Kristus je resnica, je solnce pravice, temu skriti popolnoma je pa težko. Kristus še živi, zato je Božič veliki dan!

Zato vidite tudi po vseh teh hišah razsvetljena božična drevesca in pod drevesci božična darila.

Zato čujete danes brezverskega "bosa", da vam voši "mery" — "radosten" Božič, da vam celo brezverski in protiverski urednik — rabelj Kristusov — da celo on — vošči "veseli" Božič. da vam propali sosed kliče skozi okno ali čez vrtni "fenc", — ograjo svoj — "mery" — "radosten" Božič.

"Človeško srce to neozdravljivo verno in sicer krščansko verno" je rekel pred nedavnim veliki mož, in prav je imel! Kdo mu tega ne potrdi?!

Božični praznik je največji dokaz temu!

"Naznanjam vam veliko veselje ... rojen vam je Zveličar sveta!" o kako veselo naznanilo to za vsa verna srca, za vse duše, ki verujejo vanj.

Kolika sreča ta Jezus za vsako človeško srce in za ves človeški rod, samo ko bi ga hotel sprejeti, se ga okleniti, živeti po njegovih naukih!

Ameriški Slovenci, tudi mi bomo čuli te dni to veselo naznanilo. Tudi za nas je to betlehemske detice edini vir prave sreče, edin ogeljni kamen svetnega blagostanja, o čujmo ga! Ne prislisišmo! Hitimo tja k jaslicam, padimo pred tega našega novorojenega Kralja in prisežimo mu novo zvestobo, novo udanost — do smrti.

S Kristusom edino bodo naši božični prazniki v resnici "mery" — "radosti," — "mery" bo pa tudi naše življenje in "mery" naša smrt. Zato

Zivel novorojeni Kralj naših src!

**RADOSTNE IN ZADOVOLJNE BOŽIČNE PRAZNIKE
SREČNO IN ZDRAVO NOVO LETO**

Vsem mojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znacem!

FRANK BANICH

NAJVEČJI SLOVENSKI DRY-GOODS STORE V NASELBINI

1902-4 West 22nd Street

Chicago, Illinois

Rojakom Slovincem in bratom Hrvatom priporočam svojo bogato založeno trgovino z mešanim blagom.

Za Božič boste gotovo kupili svojim dragim kak dar. Pridite in kupite tak dar pri meni. Za Miklavža za na sv. večer dobite pri meni vsakovrstnih igrač za vaše male.

V moji trgovini dobite najtrpežnejše vsakovrstne srajce za praznike in za na delo. — Najboljšo spodnjo obleko. — Raznovrstno blago za šivilje. — Otroške obleke. — Obleke za vaše dečke šolarje in deklice. — Za delavce imam jako trpežne površne hlače "Overalls." — Zimske kape za može in fante v vseh velikostih. — Pridite in oglejte si mojo trgovino!

Rojaki ne pozabite na geslo:

SVOJI K SVOJIM!

V NEDELJO POPOLDNE.

Piške Rev. J. C. Smoley.

TEDENSKI KOLEDAR

4. adv. — Janez Krst. oznanju-
je pokoro. Luk. 3.
23. Nedelja — Viktorija, dev.
in muč.
24. Ponedeljek — Adam in Eva.
25. Torek — Božič. Rojstvo
Gospodovo.
26. Sreda — Štefan, prvi muč.
27. Četrtek — Janez, apost. in
evang.
28. Petek — Nedolžni otroci,
muč.
29. Sobota — Tomaž Kant.,
škof.

PEKEL.

Je pek, in to je tretja posled-
njih reči, na katero bi kristjan
ne smel nikoli pozabiti.

Pekel je kraj groznih, nepo-
pisnih bolečin, kamor so bili vr-
ženi padli angelji, kjer kaznuje
božja pravičnost vse pogubljene.
Pekel bi lahko imenovali
"Božjo ječo, božjo kaznilnico."
Ako imajo svetni kralji, svetni
vladardji ječe, kaznilnice za svo-
je uporne podanike, naj li kralj
vseh kraljev, vladar vseh vladar-
jev ne kaznuje teh, ki prestopajo
njegove postave, ki se upirajo
njegovi volji?

Z ozirom na strašno resnico,
nas Cerkev uči, da je pek, to
je kraj, kjer čaka grešnike ka-
zen; da gredo duše nespokornih
grešnikov takoj po smrti v pe-
kel in da bodo te kazni v peklu,
da bo trpljenje v peklu večno.

Ti, pravi Odrešenik o pogub-
ljenih, bodo šli v večno pogub-
ljenje; pravični pa v večno živ-
ljenje. Umrl je bogatin, pravi na
drugem mestu Odrešenik, in je
bil pokopan v peklu. In zopet
drugič imenuje Odrešenik pe-
kel "večen ogenj, kjer bo jok in
škripanje z zobmi, kjer njihov
črv ne umrje." Ne manj kot pet-
najstkrat omenja Kristus v svo-

jih govorih pek,.

Trpljenje pogubljenih v peklu
bo trpljenje izgube in trpljenje
čutov. Prvo obstoji v tem, da
bodo pogubljeni oropani gleda-
nja Boga, ki je največje dobro,
Boga, ki je bil človekov največji
dobrotnik od začetka pa do koh-
ca. Drugo trpljenje bo pa ob-
stalo v bolečinah, kakor goreč
ogelj, in druge muke, posebno
pa družba zavrženec.

Dasi vera ne opisuje narave o-
gnja, nam sv. Pismo in cerkve-
ni očetje nikakor ne zabranju-
jejo, da ne bi verovali na mate-
rijalen, resničen ogenj. Ta ogenj
bo mučil dušo in telo, kakor
nam kaže to Odrešenik v priliki
o bogatinu in Lazarju. Bogatin
govori: Oče Abraham, imej us-
miljenje in pošlji Lazarja, da po-
moči svoj prst v vodo in ohladi
moj jezik, ker trpim grozno v
tem plamenu."

Trpljenje, muke v peklu se ne
dajo opisati. Ena ura trpljenja v
peklu je hujša kakor milijoni let
najhujših muk na svetu.

Mislimo pogosto na pek, pek
bojmo se pekla, da ne pridemo
v kraj pogubljenih. Ne bojte se
teh, pravi Gospod, ki telo umo-
re, duše pa ne morejo umoriti;
veliko bolj se bojte teh, ki umo-
re dušo in telo v večni ogenj
Mat. 10, 18.) Bojmo se pekla, še
veliko bolj pa se bojmo smrtno-
ga greha, katerega kaznuje Bog
z večnim pogubljenjem.

APOLOGETIKA.

Greh in pek.

Greh je nekaj konečnega, je
delo človeka, konečnega bitja
Kako se mora potem večno kaz-
novati?

Prijatelj, če bi rekel morilec
sodniku: "SAMO na eno minu-
to me lahko obsodiš, ker tudi
jaz nisem dalj časa potreboval,

da sem zaklal svojo žrtev," bi
mu to kaj malo pomagalo. Ne
gre se za čas, v katerem je bil
greh, gre se za velikost in za
hudobijo greha.

Greh premišljujemo lahko z
dveh strani, fizično in moralno.
Ako vzamemo greh fizično, je
kot delo človeka končno pa vzamemo greh moralno, je pa ne-
kaj več.

Če ga vzamemo moralno, pri-
de zraven še vse to, na kar se
človekovo spoznanje in volja
razteza, in to je pri grehu ne-
skončni Bog. To razmerje k ne-
skončnemu pride v poštev, če se
gre za to, da sodimo grešno de-
janje po njegovi pravni nevred-
nosti.

Ni prav, če v šoli oklofuta
učencev součence. Še veliko več-
ja je pa krivica, če bi dal učenec
zaušnico učitelju. Dejanje je o-
bikrat eno in isto, pravna vred-
nost je pa druga. Je kaj drugega,
če razžalimo duhovna ali pa ško-
fa, podanika, uradnika ali pred-
sednika ali vladarja. Kolikor viš-
ja oseba, toliko večje razžalje-
nje.

Bog pa je, kakor grešnik prav-
dobro ve, neskončna visokost in
veličanstvo. V razžalitvi Boga
je zapadena neskončna kriv-
da, za katero mora priti neskon-
čna kazen. In ta neskončna ka-
zen je potem večni pek.

Če bi se smrten greh kaznoval
s časno kaznijo, na primer s pe-
klensko kaznijo milijona let, bi
Bog ne bil več Bog. To je, on bi
ne bil več najvišje bitje. Pred-
stavljati bi si mogel jaz potem
lahko bitje, ki bi bilo tako vi-
soko, da bi za njegovo razžalje-
nje bila potrebna kazen dveh
treh milijonov let. Tako bit-
je bi bilo torej višje ko Bog, —
kar bi bila nesmisel. Če hoče
Bog ostati Bog, potem mora bi-
ti za greh večna kazen.

Optimist je tak človek, ki ve-
ruje, da se bodo vsa jajca izva-
lila, ki jih da valiti kokli.

* * *

Kadar denar govori, tedaj jih
največ sliši samo njegove od-
meve.

BOŽIČNA VOŠČILA TR-
GOVCEV IN OBRTNI-
KOV IZ
KANSAS CITY, KANS.

PETER SHUTTE

525 — Ohio Avenue
KANSAS CITY, KANS.
Prodaja površne suknje za dež
in jih razpošilja po celi Ameriki.

STANKO JANEŽIČ

412 — No. 5th St.
Mesnica in Grocerija.
KANSAS CITY, KANS.

PHILIP VESEL

430 — No. 5th St.
Mesar in Grocerist
KANSAS CITY, KANS.

PETER SCHNELLER

517 — N. 5th St.
Grocerija in Mesnica
KANSAS CITY, KANS.

M. M. HACHINSKI

Moderna Pekarija
v Hrv. Slov. Domu
410 — N. 5th St.
KANSAS CITY, KANS.

FABINA E. MUS

Grocerija in Mesnica
KANSAS CITY, KANS.
Phone Fairfax 3149.

ANTON PINTAR

507 — Dugard Avenue
KANSAS CITY, KANS.
Izdelovatelj žlebov in vseh
pleharskih potrebščin.

Vsi voščijo vsem svojim odje-
malcem vesele praznike in
srečno Novo leto!

Phone: Canal 4918.

Dr. Joseph E. Ursich

Zdravnik in kirurg

1901 — West 22nd St.

Chicago, Ill.

URADNE URE:

Od 11. ure do 12. ure. Popoldne od 1. ure do 3. ure
popoldne. Zvečer od 7. do 8. ure.

Želim tem potom vsem Slovencem v nasebini ra-
dostne in zadovoljne božične praznike in srečno

NOVO LETO!

John Kosmach

Trgovina z železnino in barvami

1804 West 22nd Street

Chicago, Ill.

Vošči in želi tem potom vsem cenjenim odjemalcem in prijateljem vese-
le, zadovoljne božične praznike in srečno zdravo Novo leto 1924.

Rojakom se priporoča pri nakupu razne železnine, kot ključavnic, tečajev
in vsakovrstnih drugih takih potrebščin. — Zlasti pa imam v zalogi vsako-
vrstne barve za barvanje hiš znotraj in zunaj. — Stavbinska, mizarska in te-
sarska dela prevzema sam. — Popravlja hiše in vse kar spada v njegovo obrt.
— Posebne izkušnje imam pri lepenju papirja po sobah.

Kadarkoli potrebujete mizarja ali tesarja tedaj pokličite Mr. Kosmacha:
Phone: CANAL 0490.

BOŽIČNI SPOMINI.

(Nadaljevanje s 3. strani.)

mislili one dogodke, ki so se spolnili v Betlehemu ono noč, ki je razsvetila luč narodom, ko se je rodila ljubezen.

Že stavljenje jaslic, je nudilo nedolžnim srcem toliko veselja, kaj šele sveti večer sam. Z lin cerkvenega stolpa se je oglašil večerni zvon, pozdravljajoč o no, čigar je menda mati bila vredna postati. Tedaj je oče vzel blagoslovljeno vodo, in moleč rožni venec je v vsako sobo vr gel blagoslovljene vode par kapljic in prosil Božjega deteta naj nas obvaruje vseh nesreč in naj kraljuje v naših hramih s svojo milostjo. Med tem časom pa je mati pripravljala mizo, pogrnila jo je z snežno belim prtom in na prt je dela par hlebov belega kruha, poleg njega pa je postavila sv. razpelo. Ona je rekla, da o polnoči "Bogec" kruh blagoslovila. Spomin je lep, naj je čigar znamenje stoji, na mizi, to noč prišel na svet in pričal sam o sebi, da je živi kruh, ki je z nebes prišel, in kdor je ta kruh bo živel vekomaj. Naj se ta omikani svet, z svojo naprednostjo in prosvitlenostjo, še bolj kroti in smeje, starokrajskih praznovnosti in bajkam, sledu z duše ne more zbrisati, da še živi čarobna poezija svetih večerov, ki jih je preživel še veren v nedolžnih letih, globoko v duši. Zaman vse govorjenje na jeziku, srce bije nemirno v prsih, in ko bi napuh ne branil, in se ne tako globoko ponižal, pred naprednimi, za mračnjaka, bi z vso dušo, zaklical: "ah spomini vrnite se nazaj," in ti ki si to noč se ponižal priti na zemljo, kraljuj vnovič v mojemu srcu." Toda tega ne, kar razum sili, strast brani.

A vrtno se nazaj k opisovanju svete noči, ko je na mizi pripravljeno vse, je že navadno precej temno, kjer z večernim ave, objemlje mrak že zemljo, in beli sneg kjer je pripravil, nedolžnemu detetu mehko belo posteljo, po vsej naravi, je pričel zmrazovati od slavnato kritih

streh, so se pričele delati ledene sveče, mrak naznanja s svojo temnostjo, da bo kmalu zavlada noč. A noč, sveta, ki bo razsvetila luč na zemljo, tedaj prižgejo luč in sicer ta večer dve, petrolejko ki visi od stropa in sveti v sobi in malo oljnato z rdečo svetlobo, pred jaslice. Ko je vse v redu že, tedaj mati pri nese veliko skledo kaše, ki je takorekoč v modi na sv. večer. Ko je večerja končana, vabita v vaški cerkvi zvonova k pobožnosti, kjer se moli rožni venec, pojo lavrantske litanije in potem odmevajo po razsvetljeni cerkvi božične pesmi. Cerkvinih je za ta večer prižgal vse sveče kar jih je cerkva premogla, da je bilo bolj umetno. "Tiha noč, sveta noč" se slišijo akordi božične melodije v cerkvi. Iz zvonika, se pa sliši slovesno potrkavanje zvonov, kjer se njih glas razmeva še daleč v noč, čez sneženo plan. Naznanjajo nemi bro nasti glasovi, da se je rodil Božji sin. Srca pa romajo v duhu z betlehemskega pastirja v zapuščeni hlev, in z njimi slave novorojenega deteta, ki je luč sveta. — Ko utihnejo v cerkvi božične pesmi, se vrne domov, kjer opravimo svoje večerne, hišne molitve, ta večer se zmoli vso trije rožni veneci. Starček, oče ki mu že je sneg zapadel na črne lase moli naprej, družina pa za njim, spominja se v svojih molitvah vseh prijateljev, sovražnikov, svojih sinov in hčera, ki so ta dan ločeni od svoje družine, in prosi zanje božjega blagoslova. Po molitvi, prinese mati posodo orehov, kjer taremo in z lupine pobiramo sladka jedra, med tem ko pripovedujejo oče ali mati kako povest, ali svoje doživljaje. Čas se nagiba na uri proti deseti uri. Na vasi se sliši pok, kjer z puške, je poslal tri salve stari lovec v proslavo božične noči. Sosedje in vsi vaščani se začno zbirati, da z osvetljenimi bakljami odidemo k farni cerkvi k Polnočnici. Slovesno zadone piščali orgelj stari župnik izpostavi Najsvetejše, in po cerkvi se sliši slovesni "Te De-

um Laudamus," po zahvalni pesmi se prične velika sveta maša, pevci pa na koru pojo v slavo Božjemu detetu božično. Marsikatero oko se porosi nad veseljem in milobo ki zavlađa med službo božjo. Maša gre h koncu oči se še enkrat uprejo zdaj k jaslicam, zdaj k Božičnemu drevescu, dokler se oko ne ustavi v monštranci in sprejme blagoslov iz Najsvetejšim. In potem se vračamo zadovoljnih src, eni domov, drugi pa v sosednjo podružnico k zornicam. — Ta-

ko smo preživali v domovini Božične praznike in naši spomini hite nazaj in tukaj iščejo miru željna srca domače sv. noči. Išče zaman, one poezije ni. — oja pač, pred tabernakelnom, kjer sije odsev zvezde večne luči, tam se upokoji srce in najde kar med svetom zaman išče, le tukaj lahko zapoje z M. Elizabeto: "O sveta noč, kako žariš, — kako mi v dušo govoriš."

Pozdravljena z dna srca, — prinesla ti si mi — Boga.

NAJVESELEJŠE IN ZADOVOLJNE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

vošči tem potom vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem

Frank Bruder

SLOVENSKA MESNICA IN GROCERIJA

141 Gooding Street

La Salle, Ill.

Slovenskemu občinstvu v naselbini in okolici se priporočam v naklonjenost.

Pri meni dobite vedno izvrstno sveže vsakovrstno meso. — Suho-svinjsko meso po domačem načinu prekajeno. — Izdelujem vedno PRAVE KRANJSKE DOMAČE KLOBASE.

Rojaki ne pozabite gesla:

SVOJI K SVOJIM!

Našim rojakom najbolj priljubljena Banka

JOLIET NATIONAL BANK
JOLIET, ILL.

Kapital \$150.000. Aktiva čez 6 milijonov dolarjev.
Pridružite se našemu božičnemu hranilnemu klubu za leto 1924.

PAPEŽ CASH GROCERY
MIKE PAPEŽ Jr. propr.

Cor. Hickory and Granite,

Joliet, Ill.

Voščim tem potom vsem svojim odjemalcem vesele božične praznike in srečno sveto novo leto. Obenem se priporočam za prihodnje leto! Blago dobro in postrežba točna!

SVOJI K SVOJIM!

JOLIET SLOVENIC TRANSFER CO.
ANTON GOLOBIČ
Hard and Soft Coal
Jackson and Indiana St.
Vesele praznike in srečno Novo leto vsem!

Radostne in zadovoljne božične praznike in srečno sveto Novo leto vsem cenjenim naročnikom tega lista!

MARKO BLUTH
512 — N. Broadway St.
Zastopnik lista Edinost

Radostne božične praznike in srečno Novo leto želi odjemalcem in prijateljem
MARTIN GORŠIČ
GROCERIJA IN MESARIJA
na No. Hickory St.

PICTURE FRAMES NATIONAL TUDIO
na No. Chicago Street.
Vošči vsem Slovencem vesele praznike in srečno Novo leto!

MIKE KOLENC
GROCERIJA IN MESNICA
1600 — N. Hickory St.
Vošči vsem odjemalcem vesele praznike in srečno Novo leto!

METROPOLITAN PHARMACY
Cor. Chicago and Jackson St.
Želi vsem Slovencem zadovoljne božične praznike in srečno Novo leto!

Božična Voščila Pittsburških Trgovcev in Obrtnikov.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

F. TREMPUŠ

Pittsburgh, Pa.

MICHAEL JAKETIČ

5145 — Buttler Street.

želi vsem svojim odjemalcem vesele božične praznike in srečno Novo leto!

PATRICK SULLIVAN

57th Street

želi vsem odjemalcem in prijateljem vesele praznike in srečno NOVO LETO!

Vesele praznike in srečno Novo leto želi vsem prijateljem in znancem

JAMES HANNLON

5127 — Buttler St.

Radostne božične praznike in srečno Novo leto odjemalcem in vsem prijateljem želi

FRANK ARH

5404 — Buttler street.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem prijateljem in znancem širom Amerike želi

JOSEPH KROTEC

Pittsburgh, Pa.

Vesel Božič in srečno Novo leto vsem mojim odjemalcem in prijateljem!

KLOBUČAR & ROGINA

5236 — Buttler Street.

MICHAEL ŽUGEL

5117 — Buttler St.,

Pittsburgh, Pa.

Voščim vsem svojim odjemalcem vesele božične praznike in srečno Novo leto ter se vsem priporočam še v nadaljnjo naklonjenost.

PRVA NARODNA BANKA V PITTSBURGHU.

Osnovana leta 1852. Premoženje 70 milijonov dolarjev

ŽELI VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO VSEM SLOVENCEM!

Se priporoča za pošiljanje denarja v stari kraj. — Za vlaganje prihrankov in za kupovanje prevoznih parobrodskih listkov.

FIRST NATIONAL BANK

Cor Fifth ave and Wood Street,

PITTSBURGH, PA.

RADOSTNE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

želi vsem svojim prijateljem in znancem!

JOHN BALKOVEC

5400 — Buttler Street,

PITTSBURGH, PA.

PAUL KLUN

4933 — Buttler Street.

Vošči vesele praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem!

FRANK GAŠPER

5119 — Buttler St.

Vesel Božič in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem želi

NIKOLAJ JAKETIČ

Pittsburgh, Pa.

Radostne božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

JOHN RADOVIČ

McCance Bldg 7th Ave.

JQSEPH TIČAR

110 — 57th Str.

vošči vesele praznike in srečno Novo leto odjemalcem in prijateljem!

DAVID LITMAN

54 in Buttler St.

Zadovoljne in vesele praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

NICK STAREŠINIČ

48 and Hatfield Street

Vsem prijateljem in odjemalcem voščim vesele praznike in srečno Novo leto!

Radostne in zadovoljne božične praznike in srečno Novo leto vsem naročnikom tega lista. Iskrena hvala za vse naklonjenosti v tem letu!

JOHN GOLOBIČ

Zastopnik lista Edinost

Bodalo in nožnica.

Igralec Suett je precej rad pil. To njegovo slabost so hoteli izkoristiti. Igra v "Juliju Cezarju." Pozabil je bodalo za kulisami, neki njegov nasprotnik to vidi in da prinese na oder liter

vina na mesto bodala. Vse strmi. Suett pa liter pogleda, ga nastavi na ustnice, izpije in da prazno steklenico nazaj z besedami: "Bodalo sem vzel, nožnice pa ne maram."

KOVAL & SONS
Trgovina z mešanim blagom
ELY, MINNESOTA.

Pri nas dobite vsakovrstno blago, kakor obuvala, grocerijo in svežo meso.
Obenem voščim slavnemu občinstvu vesele praznike in SREČNO NOVO LETO.

Radostne in zadovoljne vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem svojim odjemalcem, prijateljem in znancem

LOUIS KUKMAN
SLOVENSKA GROCERIJ IN MESNICA

1901 — West 22nd St., Chicago, Ill.

Slovenskim gospodinjam se priporoča v naklonjenost. — Prave domače kranjske klobase vedno na razpolago.

JOHN ŠTAYER
SLOVENSKI GROCERIST

1952 — West 22nd Street, Chicago, Ill.

Vošči tem potom vsem svojim odjemalcem prijateljem in znancem vesele božične praznike in srečno, zdravo NOVO LETO!
Obenem priporoča svojo dobro urejeno grocerijsko prodajalno slovenskemu občinstvu.

Vsem cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem, vsem rojakom in rojakinjam v Chicagi, kakor tudi po celi Ameriki želi

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

Prvi Slovenski Dry Goods Store v Chicagi,

JOHN GOTTLIEB
1845 — W. 22nd St., Chicago, Ill.

Nikdar ne sodi človeka na podlagi izjav njegovih sovražnikov, ker brez teh ni nihče.

Slava po navadi človeka vedno več stane, kakor je vredna.

SLOVEČI UMETNIŠKI FOTOGRAFIST

Nemecek

1439 W. 18th Street

IZDELUJE NAJBOLJŠE SLIKE!

SVOJ POKLIC VRŠI ŽE 30-LETNO IZKUŠNJO!

ZASTAVE

bandera, regalijske in zlate znake za slovenska društva izdeluje najbolje in najceneje

EMIL BACHMAN
2107 So. Hamlin Avenue, CHICAGO, ILL.

Pozor! Pozor!

Samo edina ALPENTINKTURA na svetu je za moške in ženske lase, od katere takoj prenehajo lasje odpadati in potem lepo in krasno rastejo. Velika steklenica stane \$3. —, srednja steklenica \$2. —, s poštnino. Za vse drugo pišite po cenik, ga pošljem zastoj.

Jakob Wahčič

1434 E. 92. Str. CLEVELAND, OHIO.

FRANK TOMAŽIČ
SLOVENSKA GROCERIJ

1858 — West 22nd Street, Chicago, Ill.

Vsem mojim odjemalcem in prijateljem voščim vesele in zadovoljne božične praznike in srečno zdravo NOVO LETO 1924.

Slovincem se priporočam v naklonjenost!

Vsem rojakom v naselbini želim zadovoljne vesele božične praznike in srečno NOVO LETO

ANTON TOMAŽIN
MEHKE PIJAČE — SLADOLED in sladšice

1903 — West 22nd St. Chicago, Ill.

Se priporočam rojakom v naklonjenost!

Vesele praznike in srečno Novo leto želi vsem svojim odjemalcem in prijateljem

Vcelik Studio

M. Arbanas, propr.

ARTISTIC PHOTOGRAPHER

1147 — West 18th cor. May Street.

CHICAGO, ILL.

Rojakom se priporoča pri naročanju slik. — Izdeluje vsakovrstne slike. Delo jamčeno.

Širite list "Edinost"

Phone: CANAL 0537—5889

CHAPEL 2046 West 23rd Street.

Mrs. Nicholas Goettert
LICENSED EMBALMER

POGREBNI ZAVOD

in

Andrew Glavach

LICENSED ASSISTANT

in Auto Livery, Autos for Funerals, Weddings, and Christenings.

Se priporoča Slovincem in bratom Hrvatom v naklonjenost.

Kadarkoli nas potrebujete pokličite nas.

Za poroke, krste, ali druge stvari, kadar potrebujete avtomobil pokličite po telefonu Mr. Andrew Glavača, njegova številka je: Canal 5889, ki bo vam rado volje postregel.

Rojaki vedno se obračajte na svojega rojaka. Držite se gesla SVOJ K SVOJIM!!!

Naslov Mr. ANDREW GLAVAČA je:

1844 — West 22nd Place,

CHICAGO, ILL.

Obenem voščimo ob tej priliki vsem Slovincem in bratom Hrvatom vesele božične praznike in srečno vspešno

NOVO LETO!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

želi vsem odjemalcem in prijateljem

JOHN FABJAN
SLOVENSKI KROJAČ

1932 — W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Vesele in zadovoljne božične praznike in srečno vspešno Novo leto želi vsem prijateljem in znancem

ANTON KOŠMRL
SLOVENSKA BRIVNICA

1942 — W. 22nd St., Chicago, Ill.

Rojakom Slovincem in bratom Hrvatom priporoča svojo dobro urejeno brivnico.

Radostne in zadovoljne božične praznike in srečno Novo leto 1924.

želim vsem svojim odjemalcem in vsem prijateljem in znancem!

JOHN WALKER
SLOVENSKI IZDELovATELJ CIGAR

2110 — West 21st Place Chicago, Ill.

Se priporoča slovenskim trgovcem, gostilničarjem zlasti pa slovenskim društvam pri naročanju cigar za razne veselice itd.

Posebno dobre so cigare "Little Johnny Walker."

Poizkusite jih!

Vsem rojakom Slovincem in bratom Hrvatom

želim vesele božične praznike in srečno

NOVO LETO!

Andrew Battistig

GENERAL CONTRACTOR AND BOULDER

1901 — West 22nd St. Chicago, Ill.

Izvršujem vsa stavbinska dela. Zidam nove hiše in vse, kar spada v mojo obrt. Vsem rojakom se priporočam!

NAJVESELEJŠE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

vsem mojim cenjenim odjemalcem in znancem!

JOSIP PERKO

SLOVENSKA TRGOVINA S ČEVLJI

2101 — West 22nd Street, Chicago, Ill.

V zalogi imam vedno najtrpežnejše čevlje za moške, žene, fante in deklice, v vseh velikostih.

Pri meni dobite tudi najboljše galoše "rubbers" za mokre dneve.

Kadar se torej namenite kupiti čevlje ne pozabite na mojo trgovino.

Slovinci ne smemo nikdar pozabiti na geslo:

SVOJ K SVOJIM!

MATAJEV MATIJA

VESELA NOVELA.

Spisal

RADO MURNIK.

"Oh, Matije, pripovedoval bi ti lahko dva meseca, tudi tri, pa še ne bi bil pri kraju!" se je pobahal in mencial kozarec s kosčeni krivimi prsti, preden ga je vzdignil k ustom.

"Pa ne da bi imel celo tiste, 'Črne bukve'?"

"Imam jih, imam, dobro si uganil," je naglo pokimal berač in si obrisal brke. "Črne bukve imam shranjene na visoki gori v skalni razpoki, pa 'Kolomanov žegen' tudi! Rečem ti pa, Matija — nikomur ne nosi tega pod nos, sicer škoduješ meni in sebi! V teh bukvah je dosti čudnega in skrivnega, kar ni znano navadnim ljudem. Le poglej me, Matijec: marsikaj vedo berači, ker obhodijo toliko sveta, toda jaz, Andraž Hudopisk, jaz vem več kakor vsi berači vsega sveta!"

Držal se je častljivo in učeno, Mataj pa ga je verno gledal in poslušal.

"Pegaste roke imaš, vedež si! Povej po meni, samo meni, kaj znaš vse! Nazarensko rad poslušam take reči."

"Žive vozle znam delati, kruh znam učuditi, da ne vzhaja..."

"Pa ne da bi znal zagovarjati tudi kačji pik?" se mu je Mataj živo zaletel v besedo.

"To bi bila meni prava malenkost!" se je odrezal mogočno.

"Pa kač se sploh ne bojim nič. Le čakaj, da ti povem! Na Veliki Šmaren je tako svet dan, da še gadje ne smejo laziti po zemlji. Kvišku ti zlezejo vsi, proti kraljici nebeski. Na ta praznik sem ležal pred dvema letoma pod jablano, kar je cepnila kača z drevesa name in me pičila semle v laketi. Škodovalo mi pa ni nič, ker sem dobro zavarovan tudi proti najhujšemu kačjemu strupu. Pojedel sem namreč kačje srce na tešče, še preden so me vzeli k soldatom."

"Ali je bilo kaj hudo ostudno?"

"Hm, klobaso imam rajši. Veš kaj, Matije, naroči, naroči zdajle vsakemu eno! Bova laglje pila! Mlinar ravno spet prihaja semkaj!"

Matija je bil zadovoljen s Hudopiskovim predlogom; zahteval je dvoje klobas in še pijače.

"Andraž, ti se menda ne bi bal niti več?" je povzel iznova.

"Kar nič ne! Veš, Matija, čebula jim strašno smrdi, čebula! Zato je nosim zmeraj nekaj s sabo v malhi. Posebno moč imajo pa čarovnice ali večje zvečer pred Svetim Tomažem in Kresom, pa tudi na binkoštno nedeljo. Takrat najraje lazijo po polju in kujejo lunino zlato v cekine in jih mečejo v bele rjuhe."

"In hudo so nevarne, kajne?"

"Seveda so, lej ga! Delati znajo take pogače, ki razneso vsakega. Peko jih pa iz samih modrasov, slepovožev in zelenih kuščarjev. In slano znajo delati pa točo!"

"I, saj res!" se je domislil Mataj. "To so mi pripovedovali tudi moj oče. In moj oče so pa že tudi vedeli nekaj. Kako pa delajo one babnice točo in slano?"

"Mleka in žita, vode in soli namešajo in čudnih korenin. To čobodro izlijejo na polje, pa je."

"Kako pa je vendar to, Andraž, da nisi šel nikdar nabirat onih cekinov, ki so jih metale večje v rjuhe?"

"Tisto zlato bi dobil le nedolžen človek, mene se pa tišči zmeraj preveč grehov. Ampak naredil sem drugo, Matija! Vedel sem tole: kje božja mavrica pije vodo, tam je vreča denarjev, pa vreča uši; kdor se po golih kolenih priplazi do tja, koder se upira mavrica, dobi oboje."

"Pa si kaj dobil, Andraž?"

"Nič. Le poslušaj! Na levi nogi mi je zlezla hlačnica do pod kolena, ne da bi bil kaj opazil. Pa ni bilo nič. Drugikrat sem šel v ris, klicat hudiča."

"Bes te plentaj!" se je zavzel Mataj in udaril po mizi. "Ali si —"

"Le počasi, Matija, počasi! Lej, Zagorjanov oča nama neso klobase in pijačo."

Hudopisk je zacmakal pohlepno. Očesci sta se mu svetili kakor živa ogeljčka.

"Bog vama blagoslovi!" je zamrmral mlinar in postavil zahtevano na mizo. Prinesel jima je še hleb kruha, pogledal skozi okno in šel iz sobe.

Matija je odgnal muhe, ulomil ogal kruha, se odkril in naredil tri velike križe.

"Jaz jem kar vse od kraja," je rekel Hudopisk in zasukal krožnik tako, da je bila večja klobasa na njegovi plati. In hitel je zvečiti, kar se je dalo.

"Pa si bil res v risu?" je vprašal Mataj, ki je iztežka premagoval radovednost.

Berač mu ni mogel odgovoriti takoj, ker so mu bila usta polna. Samo očita je pogledal nepotrpežljivega soseda.

"Čakaj no, da se ne zadavim, še preden pojem klobaso!" ga je zavrnil naposled nejevoljno. "Taka smrt bi bila pa vendar malo prežalostna! Ne morem požirati kar po celem in še govoriti obenem!"

"Saj počakam," ga je miril Mataj, "nikar se ne jezi, ljubi špehomah!"

Berač se je zganil in za trenotek sovražno pogledal Matijca, zakaj strašno ga je grizel in pekel nesposobljivi priimek "špehomah."

"Le čakaj, jaz ti že zakurim!" si je mislil sam pri sebi. "Hudo se boš moral pokoriti za špehomalho, Matajev Matija!"

LISTNICA UREDNIŠTVA.

V tej številki nismo priobčili nekaterih dopisov, ki smo jih prejeli zadnje dni. To zato ne, ker so polemične vsebine. Božična številka je posvečena za božično radost in veselje. Polemični članki in dopisi bodo sledili v prihodnjih številkah. Vse bo prišlo na vrsto samo malo potrpljenja.

Pri volitvah zgube nekateri kandidati, ker niso dovolj poznani; drugi pa zopet zato, ker so preveč poznani.

Radostne in zadovoljne božične praznike in srečno Novo leto želi vsem Slovencem v naselbini

FRANK KOSMACH
JAVNI NOTAR

2116 — West 22nd St. Chicago, Ill.

Prodaja zemljišča, lote, zavaruje proti ognju, dela kupne pogodbe za tu in stari kraj. Preskrbi posojila na zemljišča — mortgages itd. Za vse se najtopleje priporoča.

VSEM NASELBINAM, VSEM ROJAKOM IN ROJAKINJAM, ZLASTI NAROČNIKOM NAŠIH LISTOV

želim vesele in zadovoljne božične praznike in srečno vspešno Novo leto 1924.

LEO MLADICH

Potovalni zastopnik lista Edinost in Ave Maria.

ROJAKI V FOREST CITY IN OKOLICI

Se priporočamo pri nakupu razne železnine in kuhinjsko pohištvo, pri nas dobite vsakovrstne barve in varniše in drugo orodje, ki se potrebuje pri barvanju, razne kotle in drugo posodo za kuho, vsakovrstno orodje za rokodelce. Imamo največjo zalogo te vrste v mestu. Prodajamo po najnižjih cenah, ki je mogoče. Delamo tudi vsakovrstno plumbersko in kleparsko delo.

Priporočamo se za obilen obisk.

BENJ. EICHHOLZER

Trgovca z vsakovrstno železnino

527 — Main Str.

Forest City, Pa.

TUDI NA ELY V MINNESOTO

pride Miklavž

za letošnji Božič! In kje bo Miklavž dobil vse potrebne darove, igračke in drugo za naše malčke! — KJE? — Pri **SLOGAR BROS.** — Kjer imajo vse take stvari, ki se rabijo za okinčanje drevesc, imajo vsakovrstne igračke, kakršne koli hočete!

Kaj pa odraslim?

NE BOSTE DALI LETOS NIKAKEGA DARU?

Šur dal! Spodobiti se. Pridite in kupite za božični dar svojim dragim v naši trgovini, kjer imamo vsakovrstne oblačila in blago. Pri nas dobite krasne "nephis" lepo žido najboljše kvalitete, za moške vsakovrstne srajce volnene, kakor tudi praznične vsake vrste. Lepe ovratnike in drugo. Za gospodinje in dekleta smo dobili za božič posebne vrste raznotero manufakturno blago, cvrtn vseh barv in kvalitet, kakor tudi pavolo za štrikanje.

V zalogo smo prejeli tudi nove "Puritan" plošče za gramofone. Božič je tukaj, vsak ima rad malo zabave pridite in kupite jih!

Naša grocerijska trgovina je za praznike založena z vsakovrstnim najboljšim blagom. Gospodinje bodo rabile za praznike marsikaj posebnega pridite k nam in dobili boste. Imamo tudi vsakovrstno meso in to po nižji ceni kot poleti.

ZA VSE SE VAM NAJTOPLEJE PRIPOROČAMO!

SLOGAR BROS.

Največja slov. trgovina z Dry Goods

ELY, MINN.

Vsem cenjenim čitateljem vsele božične praznike, in srečno in zadovoljno Novo leto. Naj v naših srcih vlada te dni veselje in zadovoljstvo, naj kraljuje v njih nebeski mir, ki ga angelci trosijo na sveti večer ljudem, ki so dobre volje.

Ali bi ne bil ti rad v tistih letih, kot si bil nekdanj, ki si tako nestrno čakal svetega večera — svete noči doma pri ljubi mami in dragemu očetu? Kje so tisti časi, tako toži vse, pisatelj za pisateljem, delavec za delavcem v pogovorih. Take želje nam vzbujajo silne spomine na tiste nedolžna leta, ko smo bili resnično tako srečni med srečnimi. Toda zanami so ti časi, mi pa se jih spominjamo z veseljem in naše duše hrepene po njih...

List Edinost prihaja danes v praznični obleki pred svoje drage naročnike. V povečani izdaji, večji kot kdaj dosedaj je danes. Na šestnajstih straneh smo ga izdali. Božič je, tudi naročniki hočejo nekaj več za ta dan in tu ga imate. Preberite lepe božične povesti radujte se in bodite dobre volje...

Da je bilo v stanu izdati list v povečani izdaji gre v prvi vrsti za našim blagim sotrudnikom, častnim zastopnikom po naselbinah, ki so šli na delo za svoj list in mu pridobili toliko oglasov kot še nikoli prej ne. Zatem pa nam prijaznim trgovcem in obrtnikom, ki so oglašali naročili in s tem listu pomagali.

Vsem, ki so kaj storili, da se je ta številka izdala v tako lepi povečani izdaji najpriskrbejša zahvala. Vi možje ste pomagali in ali vas ne veseli sedaj, ko imate v roki tako lepo izdajo. Ali jo ne gledate z veseljem? Prepričani smo da! Hvala vam možje, vi ste pokazali, da ste z listom tudi s svojim srcem, kajti vaša dejanja v današnji števil-

ki sama glasno govore, da je to delo katoliških mož!

Še enkrat čast naselbinam, ki so reprezentirane v tej današnji božični številki z oglaševanjem trgovcev!

List Edinost pa tem potom opozarja vso slovensko javnost, ki jo doseže ta list, da naj vpoštevata te trgovce, ki so dali svoje oglaševanje v list. Podpirajte te trgovce, kajti s tem, da ti trgovci oglašajo v vašem listu, pridobivajo novih naročnikov. Če si ti list dopade in če si njegov prijatelj, tedaj na delo, pridobi mu kakega novega naročnika. Od nas vseh dragi prijatelji je odvisno, koliko se bo storilo tekom tega meseca za katoliški list Edinost. Zato na delo vsak v svojem okrožju. Ne govorimo, bodo že drugi, ampak recimo rajši: jaz bom storil tudi nekaj za svoj list, ki brani mene in moje prepričanje. Če stopimo na ta način vsi na delo potem ni vzroka, da bi se ne doseglo to kar želimo, da bi Edinost postala katoliški dnevnik.

Leadville, Colo.

Predragi prijatelji: —

Vsem, ki delate za naš narod ali v "Edinosti", ali v "Ave Mariji" želimo jaz vesele božične praznike in mnogo uspeha za naprej. Ako boste hodili po tej poti, bo uspeh raste in se širil med poštenim slovenskim narodom. Vi vžigate s svojim pridnim delom luč, ki sveti vsem, ki so naši prijatelji, in bralci naših listov. Ti ne bodo zabredli v temino, ne v brezna pogube, temveč ostali bodo naši in še druge pridobivali nam.

Pozdrav vsem Vaš verni

Rev. John Miklavž.

ŠIRITE LIST EDINOST

KAKŠNA PRAVILA IMA VAŠE DRUŠTVO?

Takšne kaj ne, kakršne ste na letni seji sprejeli!

KAM JIH BOSTE DALI PA TISKATI?

Ste že tudi to odločili?

AKO ŠE NISTE,

tedaj pišite nam po ceno.

NAŠA TISKARNA

izdeluje tiskarska dela lično in točno. Že na stotine slovenskih in hrvatskih društev smo zadovoljili in zakaj ne bi še Vas?

Vsem cenjenim društvom se priporočamo, za vsakovrstne tiskovine, kot pisemski papir in kuverte z naslovi v vseh velikostih in različnih barvah.

Prav tako se priporočamo tudi posameznikom, trgovcem in obrtnikom, da se spomnijo nas, kadar potrebujejo kako tiskarsko delo.

Zmerno ceno, lično in točno narejeno delo jamčimo vsakomur!

TRGOVCI IN OBRITNIKI

ALI ŽE VESTE?

da ni businessa, če se ne oglašate. Kako naj ljudje pridejo k vam, če ne vedo za Vas? Poslužite se v tem oziru lista

EDINOST

ki zahaja v vse slovenske naselbine v Ameriki. Vsak katoliški Slovenec ga čita in je nanj naročen.

Oglašanje v našem listu je vspešno. Poskusite in prepričajte se!

Enako se priporočamo tudi cenjenim društvom, da se ob priliki prireditve spomnijo na naš list in objavijo v njem svoj oglas, ki jim bo mnogo koristil.

Vsa naročila pošiljajte na:

TISKOVNO DRUŽBO EDINOST

1849 W. 22nd St.

Chicago, Ill.

Slovenska Laundrija v Chicago.

Slovenskim družinam v naselbini naznanjam, da obratujem lastno pralnico, kjer peremo vsakovrstno perilo. — Delo dobro in za vsakogar zadovoljivo. — Kadarkoli imate kako perilo za pranje pokličite nas po telefonu, da pridemo po perilo na Vaš dom. Perilo Vam pripeljemo, ko ga operemo zopet nazaj na Vaš dom.

Kadarkoli imate kako perilo nepozabite na lastno slovensko pralnico!

Park View Wet Wash Laundry Co.
ŠTEFAN HORVATH, lastnik.

1501 — So. California Ave.

Tel.: Rockwell 1230.

EDINOST

BOŽIČNA PRILOGA

Spet sveta noč z nadzemeljske višave
spred trona božje milosti
na gore, dole, polja in dobrave
svoj tihi mir rosi.

In kar nesrečnih zemlja je rodila,
ponižanih, razžaljenih,
v vseh prebudila se to noč je sila,
vse je navdal nebeški dih . . .

V Ljubezni čisti zaplanti ti duša,
tjakaj v nebo ji gre polet,
in vsa zamaknjena posluša
duhov tajinstveni šepet.

Rad. Peterlin-Petruška.

Radivoj Peterlin-Petruška:

Pot na Sv. Večer.

I.

Čez zimsko polje pelje me korak
pravkar z gore je "Ave" odzvonilo,
zdaj . . . iz vasi mi zadiči kadilo —
in v sladke misli me zagrne mrak.

Oh, kje so časi, ko sem bil enak;
ko dete za očetom sem hodilo
po hiši vsej molilo in škropilo,
dišeči me objemal je oblak . . .!

In iz temine stopajo po vrsti
obrazi dragih mojih mladih let*—
in zdi se mi, da sam otrok sem spet,

da boža mati z milimi me prsti,
da na kolenih pri očetu spet sedim
ki v šali mi v obraz iz pipe puha dim . . .

II.

Oh, kje so leta, kje so oni časi?!
A duša še sedaj miru ne da si
in v rodni krajih, kot da sem na tujem
sam v sveti noči, čisto sam potujem.

Sam v nočni temi solnčne slike snujem,
kot lepših ni . . . Naenkrat krik začujem:
to dece so srebrnozvočni glasi.
Zasveti luč se, že sem v prvi vasi.

In v nizki sobi vidim kup otrok
pred jaslami zbranih v polukrog,
a babica o Jezuščku jim pravi.

Pozorno stiska glavica se h glavi
in iz oči plamti jim ogenj čist.
In zdi se mi: Nad njimi čuva Krist!

III.

A daleč pod gorami še je mesto
mladostnih dni, zato naprej, naprej!
Tam čaka dragih že srce me zvesto,
da mi natrga sreče z zlatih vej.

In v mračno polje na brezkončno cesto
grem zopet sam in z mislimi kot prej;
kar v temi gor — je čudo, je-li res to? —
nešteto luči migljajočih glej!

To k polnočnici že hite gorjanci — — —
. . . In zadone zvonovi, moji dobri znanci,
od vseh strani, budi se gozd in log.

In s trumo angelov v veličju večne slave
spet kot otrok z nadzvezdnate višave
prihaja v srca dobra dobri Bog!

Božična razsvetljava.

Rev. J. Plaznik.

Gospod župnik Martin je bil vidno vznemirjen. Vse je vrel po župniji, ko je izročil delo v cerkvi svetega Teodora človeku, o katerem so govorili, da ni katoličan. Mesto je šele dobilo električno razsvetljavo. Določili so, da naj dobi električno razsvetljavo tudi cerkev.

Sedaj pa ta nemir. Eden izmed nezadovoljnejšev se je tako izrazil:

"Ne brigali bi se veliko, ko bi ne imeli človeka med seboj, kateri bi se razumel na napeljava električnih žic. Kaj pa naš Makel, dober faran, da mu ni para; prav tam spredaj ima svoj sedež in vsako nedeljo je notri; ali ne prispeva tudi vselej h kolekti? Sedaj pa ta Hofman dobi delo, kateri sploh ne hodi v cerkev. Dvoimim če je ta človek sposoben napraviti kaj poštenega. Zelo se je naš gospod zmotil, ker je zavrgel Makelovo ponudbo, ker je bilo nekoliko dražja."

Makelovo delo je bilo dražje, ker se je vsakdo na njega lahko zanesel, kar se pa ni vpoštevalo.

Vsa leta je cerkev razsvetljevala oljna svetilka, viseča od stropa. Ker pa je mesto dobilo elektriko, je bilo najboljšje, da dobi tudi cerkev moderno razsvetljavo. Ker je bilo blizu božiča, so sklenili, da se napravi tudi poseben električen okras za ta praznik.

Gospod župnik bi bil rad dal delo svojemu župljanu, pa je bilo Hofmanovo delo najcenejše. Naravno je bilo, da dobi delo tisti, kateri ga napravi najcenejše. Župnik je voljno prenašal vsa kritika; saj kritikovati zna vsak norec. Vedel je tudi, da bodo našli vsako, še tako malo napako. Kar je bilo pa vznemirljivo, je bilo pa to, da se je delo tako odlašalo. Moralo bi biti skonceno že teden pred božičem. Sedaj je pa že božičen, sveti večer, pa je še toliko reči nepopolnih.

Ko je tisto popoldne Hofman sam stopil v cerkev, se je župnik sprehajal, oziroma, hitro korakal gori in doli.

"Me veseli, da ste prišli, Mr. Hofman; morda se vam bo posrečilo stvar nekoliko hitreje zgotoviti. Vsa stvar me že nekoliko vznemirja; štiri je že ura in vaš delavec mi pove, la bo delo izvršeno v štirih ali petih u-

rah; ravno isti človek mi je obljubil, da bo delo zgotovljeno že pred nekaj dnevi. Saj veste, da mora biti zgotovljeno nocoj."

"Saj bo zgotovljeno nocoj, gospod," je hitro odgovoril Hofman. "Zgotovljeno bo nocoj, če tudi moram sam delati; ravno zato sem prišel. Mene ni bilo doma več, kakor en teden. Prepričan sem, da delavci niso krivi. Bila je prava zmešnjava; poslali so nam stvari na napačen naslov, druge stvari so pa zavlačevali; bila je prava zmešnjava, kakor je navadno ravno pred prazniki. Večkrat smo morali celo brzojaviti po razne okrase. Delavci bi morali pa tudi že zgotoviti opoldne. Ženske rabijo popoldne za sebe, da okrasijo cerkev. Jaz sem nameraval, da pridem sem danes opoldne, da delo pregledam. Ko sem sinoči prišel domov, sem zvedel, da se je delo tukaj zopet zavleklo. Zjutraj sem hitro dovršil svoje delo, da pridem popoldne sem in ostanem, dokler ni tu vse v redu."

Pogledal je po delavcih v prezbitoriju.

"Saj je že skoro gotovo; tisto delo pri jasliah ne bo vzelo nad eno uro."

"Upam, da boste zgotovili, kakor pravite," je dodal župnik. "Morda sem se preveč zavzel za tako delo in morda ni moje razočaranje Bogu prijetno. Bog najboliše ve, zakaj se je tako zgodilo."

"Gospod, ali res mislite, da je Bog imel svojo roko vmes, da se je delo zavleklo? Da je Bog zavlekel delo do božičnega večera? Kjer koli vprašam, povsod zveč, da je vzrok kje druge. Delavci povzročujejo raztresenost vernikom; vi ste nervozni; jaz sem se moral odpovedati neki zabavi v gledališču nocoj. Vaš vzrok mi ne ugaja."

"Že dobro, že dobro," je mrmral gospod, zadovoljen, da je vsaj gospodar sam prišel. Če bi nam na zemlji šlo vse po volji, bi pozabili, zakaj smo na zemlji. Upam, da bo razsvetljava v prezbitoriju in pri jasliah nagibala ljudi k pobožnosti."

Podjetnik se je smejal. "Saj jo boste imeli; nato bom že jaz gledal. Kak vpliv bo imela na vernike, to pa seveda ni moja stvar."

"Ne, to je pa v rokah božjih,"

je pobožno dostavil duhovnik.

"Oprostite, gospod," je rekel podjetnik, še vedno s smehom okrog ust, kakor bi ne bil slišal duhovnikove opazke. "Pričeti moram z delom," pogledal je na dolgo vrsto ljudi, kateri so čakali na spoved: "Gotovo hočete tudi vi pričeti z vašim."

"Res je; ko zgotoviva vsak svoje delo, bo več časa za pogovor."

Ko je Hofman vstopil v prezbitorij, je hotel poklekniti z enim kolenom, pa je vsa stvar neka, ko tako zgedala, kakor bi ga bilo nekaj v kolenu včepnilo. Tudi gospod župnik je to opazil; vedel je, da ni tega storil, da bi se norčeval, ampak, ker ni znal drugače. Imel je svoje misli o njem.

"Kako škoda, da človek pozabi na Boga, če mu gre nekoliko boljše. Najbolj škoda je pa to, da misli, da je še katoličan. Rad bi vedel, kdo bo milejšje sojen; ali tak človek, kateri se odpove Kristusu, ali oni, kateri zavrne Kristusovo vabilo na pojedino in se zadovolji s pojedino, katero si je sam pripravil?"

Župnik se je spomnil, da mu je neka sorodnica pravila, kako se je nekoč prerekala s Hofmanom zaradi zanemarjanja njegovih dolžnosti.

"Motiš se; ji je rekel Hofman. "Jaz sem še katoličan, katoličan v srcu; nikoli ne dopustim, da bi kdo napadal katoliško cerkev v moji navzočnosti. Vselej branim katoliško vero, kadar je treba. Res je, da nisem bil pri spovedi več let in tudi v cerkev ne grem velikokrat, toda, grem v cerkev vsak božič in vsako velikonoč. Ob takih prilikah rad poslušam godbo. To in cvetice, to se že splača; o, seveda nisem mislil pozabiti maše. Drugače pa živim tako pošteno, kakor sto takih skupaj, kateri hodijo v cerkev. Vselej storim le to, kar vem, da je prav. Tudi za dobre namene darujem. Nikomur nisem nič dolžan. Otroke pošiljam v župnijsko šolo. Kaj drugega še hočete?"

"Upam, da tudi molijo za tvojo dušo," mu odvrne sorodnica. "Omenil si samo zasluge za ta svet. Zakaj pa bi ne storil česa iz višjeenajšega namena? Pa samo o dolžnostih do drugih ljudi govoriš. Ali nimaš nikakih dolžnosti do samega sebe? Nikakih dolžnosti do Boga? Vse to lahko delaš kar si delal do sedaj in zraven greš tudi lahko v nedeljo k sveti maši in prejemaš zakramente. Na tisoče katoličanov dela to, kar ti delaš in še več."

"Je že res," je ponovil Hofman; "pa saj sem ti povedal, da sem katoličan v srcu. Tega ti ne razumeš."

"Moram pripoznati, da ne razumem," je bil odgovor. "Razumela bi pa, če bi rekel, da si katoličan v duši. Potem bi svojo vero boljše pokazal, kakor se ti zdi vredno sedaj."

Hofman pa se je smejal resnim besedam in začel govoriti o drugih rečeh. Župnik je dejal stolo za vrat in opustil vse misli o Hofmanovem naziranju o duševnih predmetih in tudi o nestorjenem delu v cerkvi.

Ko je Hofman delal v prezbitoriju, je čul, kako so se vrata v spovednici odpirala in zapirala. Čim bolj se je delala tema tem bolj se je čulo ropotanje od zunaj; bilo je v nasprotju z veliko tišino v cerkvi. Hofman je občutil samotno človeka, kateri je zavrgel to, kar mu spada po rojstvu. Človek obžaluje zgub svetih udobnosti; žalovanje za duševnimi je globokejšje. Zavedal se je, da božič nima za njega tistega pomena, katerega je imel nekoč. Želel je, da bi se mogel tako veseliti praznikov, kakor se jih je v davnih časih.

Spominjal se je, kako je bil vselej vesel ta dan pred božičem; cel dan je skakal okrog, zlasti po prodajalnah; zvečer je šel v cerkev in opazoval, kako so članice oltarnega društva krasile cerkev in postavljale jaslje. Spominjal se je božičnih večerov od onega časa; ko je prišel v moško dobo; ti niso bili tako prijetni. Prebil jih je največ po gledališčih, hotelih in med izvoljeno gospodo. V vseh slučajih je bil božični večer čas razveseljevanja, godbe in plesa, pravi pomen je pa že pozabil.

Po čudnem naključju je bil na sveti večer zopet v cerkvi; ni ga prignala v cerkev pobožnost, ampak posel. Obžaloval je, da ni več v tisti dobi, ko se človek po otroško veseli božiča in ni opazil, da je obžaloval tudi svoje življenje.

Njegovo delo je bilo skonceno. Šel je k jasliah. Tam je

bilo vse v redu. Zadovoljen je bil z lepim soglasjem celega dela. Luč za jasliah se ni videla; skozi malo odprtino v hlevu pa je sipala luna svoje žarke. Sklenjeno je bilo, da ne bodo postavili v jaslje nikakih nerodnih, velikih luči, kakor tudi, da ne bodo razsvetlili jaslje, kakor, da bi jih solnce obsevalo. Le mrzla lunina svetloba je obsevala revno sveto družino Hofman je dolgo stal pred jasliah. Ali je opazoval vspeh električne razsvetljave, ali je pa njegova duša premišljevala stvari, katere so bile pred njim predstavljene.

Gospod župnik je premišljeval, kaj naj bi pomenil ta izraz na moževem obrazu; opravič je za njega tiho molitev, ko je Hofman korakal proti njemu.

"Lepo je, zelo lepo," je zapečetal duhovnik. "Nisem pričakoval, da bi bilo tako lepo. Tako sem zadovoljen, da vam ne morem povedati. Če bomo imeli to stran kapelo nekoliko v temi, se bodo lunini žarki še lepše pokazali. Sedaj je ravno čas za večerjo in ne bo nekaj časa nikogar v cerkev, naj bo cerkev brez luči, da se bo razsvetljava potem toliko boljše pokazala."

Poslala sta nekoga delavca v zakristijo, da prižiga luči, kakor mu povesta. Po naročilu se je razsvetljala zvezda nad jasliah; nekaj je zgrabilo moža zraven župnika za srce. Domislil se je treh modrih in njegove oči so nehote iskale deteta v jasliah.

Bilo je vse tiho, dokler ni duhovnik spregovoril:

To je ravno tako, kakor sem hotel; sedaj pa še druge luči."

Hofman je dal znamenje in razsvetljale so se črke pod zvezdo: Gloria in excelsis Deo! Mož s sklonjeno glavo poleg duhovnika je ponovil: Gloria in excelsis Deo! Duhovnik pa je pristavil: Et in terra pax hominibus bonae voluntatis.

Duhovnik je bil tako zatopljen v prizor, da ni opazil, da je postal mož zraven njega spoštljiv in ni bilo več na njegovem obrazu onega znaka preziranja.

"Nič boljše bi ne moglo biti," je rekel župnik, ko je videl vsa razsvetljavo. Ko se je obrnil proti Hofmanu, je opazil spremembo na njegovem obrazu.

"Gotovo niste vajeni trdega dela, Mr. Hofman. Mi je prav žal, da ste morali sami delati. Trudni ste. Morda bomo nekoč še videli, zakaj se je ravno tako zgodilo. Pojdite z menoj v župnišče, da se malo odpočijete; potem pa lahko z menoj večerjate, če vam bo prišlo. Danes nimamo mesa, kakor ste vajeni."

"Hvala lepa, gospod župnik, toda vašega povabila ne morem sprejeti, ker imam še nekaj nujnega posla, predno odidem. Morda vseeno ne bom dobil prvega vlaka. Nisem truden; vsaj današnje delo me ni utrudilo. Vselej bom vesel, da sem prišel in hvaležen za priliko, da sem prišel ravno ob takem času. Najbrž imate prav, ko pravite, da me je previdnost božja pripeljala sem. Ne vem, kako si naj vso stvar tolmačim. Ne vem, zakaj bi se moralo kaj posebnega zgoditi, da pride nazaj človek, kateri —"

"Najbrž kdo moli za vas," je dostavil duhovnik.

"Ne vem; vem pa, da me nič drugega ne zanima, kakor to —" pokazal je na tabernakelj. Prišlo je nekaj ljudi k spovednici. "Zadržujem vas. Vidim, da boste imeli nocoj še veliko dela." Pogledal je po ljudeh pri spovednici. Želim vam lahko noč in prav vesele božične praznike. Dovolite, da sem prvi, kateri vam prinese božično kolekto," podal je župniku zapečaten pismo.

"Hvala lepa, Mr. Hofman za vaše voščilo in darilo! Lahko noč! Vesele praznike vam in Vaši družini! Bog vas blagoslovi!"

Podala sta si roke. Župnik je odšel skozi zakristijo v župnišče. Hofman pa pred jasliah, kjer je ostal izredno dolgo, predno je odšel proti vratom.

Ko je župnik prišel po večerji zopet v cerkev, ni opazil nekoga, kateri je ponižno klečal v temi v zadnjem sedežu. Ko je bilo že pozno, da, zelo pozno, ko se je, bi rekel, brezkončna vrsta ljudi za spoved že bližala koncu, se je dvignil tudi ta mož, kakor bi bil nevreden, da bi šel pred kom drugim. Pogledal je okrog sebe; ko ni bilo nikogar drugega, je stopil v spovednico, kateri je bil tujec. Ko je tako počasi stopal, je prišel mimo blede razsvetljave, katera je pokazala njegov obraz. Bil je Hofman.

Dogodek ob polnočnici.

Rev. J. M. Trunk:

Angleški pisatelj Ch. Dickens je spisal lepo povest: "A Christmas Tale," ki jo berejo ob Božiču že nad petdeset let še dandanes tisočeri. Pisatelju se je posrečilo ubrati pravo struno, ki krepko zadoni ob tajnih skrivnostih božičnega časa. Človeško srce v ti skrivnosti dobi bolj dostopno raznim utisom, ki se mu globoko zaozrije v srce, posebno ako jih je sprejemal v mladostni dobi, ki ne razmotriva, temveč slastno sprejema vse, kakor novo razorana njiva zasaeno seme. Dogodek, ki je krožil skozi desetletja za mojega spomina v naši družini redno vsaki božični večer, se seve Dickensovi povesti ne more primerjati, tudi nima na sebi prav nič skrivnostnega, temveč je naravnost nekako smešen, a ker se je pripetil ravno na Božič, se je ohranil spomin nanj v naši družini dolga leta in se morda hrani še dandanes.

Bilo je o Božiču leta 1866. Jaz sem tedaj še "za morjem pasel," kakor pravijo pri nas o dobi pred rojstvom. Brat Janez, rojen nekaj minut samo po polnoči na novega leta dan istega leta, kar ga je ob svetovni vojni srečno obvarovalo pred najmanj triletno cesarjevo suknjo, je bil o Božiču samostojniček. Na mojem rojstnem domu, pri Zaverniku v Bačah, je tedaj, in dokler ga ni "cesar vzel," služil Fajdlnov Hanzej. Pravim "služil," abil je kakor domači sin. Očeta je

klical za "kotrča" botra, a ne vem, če so mu bili oče krstni ali birmanski boter. Mati mu je bila Fajdlnova Katra, ki je še kot stara ženica redno vsako leto k Veverniku zahajala "na semenj" kakor na Koroškem imenujejo vsakoletno cerkveno žegnanje. Ob tej priliki se namreč redno zbira vsa "žlahta," in jako sveto se drži žlahta med krščenci ali birmanci in botri. To je lepa, pristno občeslovanska šega, značilna tembolj, ker se je do danes ohranila prav tik nemške meje, kjer pogostoma sega pleme med pleme, in je grda germanizacija že marsikaj zabrisala in pokvarila, ter pokvarja, žal, ob sedanjih razmerah dnevno bolj in bolj. Pri mirovni konferenci v Parizu l. 1919. so neznatni dogodki, ali prav malenkostne okoliščine igrale važno vlogo v etnografičnem narodnostnem oziru. Morda pride kdaj čas, ko se kaj takega ponovi.

Kotlina baškega jezera veže spodnjo zilijsko dolino z zgornjim Rožom. Ako greš z Brnce proti Rožu, prekoračiš nekaj hudournikov, s krasnimi, onomatopoičnimi imeni, to je imeni, ki izražajo nekako značaj teh hudournikov. Tik pred Pekičem greš čez Bistrico, med Malosčami in Podgorjami srečaš Brežnico, kar slišiš, kako šumi, pred Ločami prekoračiš Ročico, skoroda čuješ, kako se zaletava, onkraj Dobja srečaš Borovnico, same jasne priče, da "odnekad"

že tukaj prebiva moj rod."

Našega Hanzeja mati je v poznejših letih prebivala pri Krajcarju, lični kajžici tik ob cesti onkraj Borovnice. Kako je prišla tja, mi ni znano, doma je bila pri Fajdlnu v Podgorjah nad Bačami, in njen sin je bil znan le kot Fajdlnov Hanzej. Fajdlnovi so bili od nekdaj znani poštenjaki in so še dandanes. Nekaj iz Fajdlnove žlahte jih je naseljenih tudi v Chicagu. Menda se niso pomešali in utonili med koroško nemškutarijo, kakor mnogi drugi, ki so iz baške okolice v Chicagu, a so izgubljene ovice.

Hanzej je imel l. 1866. kakih šestnajst let. Bil je pravi korenjak, vzraščan ko sveča, slok, čednega lica, a tudi čednega srca, da ga je oboževala vsa baška vas. Ni toraj čuda, da se je dogodek, ki se mu je pripetil tega leta ob polnočnici, vtisnil globoko v spomin, se ohranil skozi desetletja in morda ni zamrl niti dandanes ne.

Na božični večer l. 1866. so se vršili običaji, kakor pač vsako leto. Zavrnikova mati so pripravili lonc z živim ogljem, potrosili na oglje močne, domače in tuje dišave, in v mraku med molitvijo "pokadili" vse prostore in hiši in gospodarskem poslopju. To sega skrivnostno v dušo. Vsa družina se je umila prav radikalno v vrelih pšeničnih otrobih. To je bilo edino umivanje, na katero smo se otroci ce-

lo veselili, ker drugače je šlo bolj po "mačje," samo nos, in še k temu nas je bilo treba priganjati, kakor pač deco povsod. Vsa družina je skupno zmolila sveti rožni venec, potem je vzela dekla Neža, pravi biser krščanskih dekel in blagoslov za vsako družino, kjer je služila, "Gofine," kakor so imenovali mohorjevo prestavo "Razlaganje cerkvenega leta" znanega pisatelja Goffineja, ter počasi in razločno brala oddelek za božične praznike. Mati, ali Neža sama je dodala še kake prav umestne opazke. Sredi mize je ležal pristno ržen hleb kruha, "klonk" mu pravijo, kakršn ni prišel na mizo razen na Božič. Sledila je kak božična pesem. Prijeten razgovor je osladil mehko, toplo družinsko življenje na ta večer. Vsak ud družine se je spreoblekel v sprano perilo.

Razume se, da je Hanzej pripravil za ta večer tudi svoj zanosnik, le enega je imel, ker časi so bili tedaj trdi. Sam ga je spral in razprostrl po treskah na peči, na "skrivni," kakor pravijo, kjer se je sušilo še drugo perilo, kakor je navada v hišah, kjer imajo malo deco, in Janezek je imel tedaj leto dni.

Pride čas, da odidejo k polnočnici v Ločeh. V kmetskih hišah je bila razsvetljava v isti dobi zelo "liberna," slaba, ker so svetili s "špani," suhimi treskami. Hanzej vzame svoj zanosnik v poltemi raz peč in ga skrbno

spravi, da se v cerkvi z njim pokaže, ker na nekaj je vsak človek ponosen, in če je to tudi le novo sprani — zanosnik! Na poti v cerkev si je Hanzej brisal nos "po kmetsko," že veste, brez zanosnika, da prihrani "gospoko" čiščenje za cerkev samo.

V prostorni cerkvi v Ločah je bila polnočna slovesnost na vrhuncu. Župnih Aichholzer, redka prikazen, ki je kot rojen Nemec precej dobro obvladal slovenščino, je prišel do evangelija. Vse vstane, slovesen molk vlada med verniki, preden zadoni globoki "Dominus vobiscum." Zdaj misli naš Hanzej, zdaj je prišel trenutek, da pokažem sovrstnikom, ki so bili okoli njega svojo dragocenost, novospri zanosnik, kakršnega gotovo noben nima. Mogočno seže v žep, krepko odhrkne, da izbavi pozornost na se, kar se je tudi zgodilo, ker vsi so pogledali nanj, in odgrne — zanosnik. A groza! Vse kihne v lahen smeh, Hanzeja oblije rdečica, kajti pri navidezem zanosniku se prikažejo rokavčici . . . bilo je srajčice mladega Janezka, katero je Hanzej v naglici in temi s peči utaknil v žep, mesto svojega zanosnika, na katerega je bil tako ponosen!!

Preden so petelinli zapeli beli dan, so v Bačah, Podgorjah in Ločah vsi vedeli, kaj se je pri polnočnici pripetilo Fajdlnovemu Hanzeju. Ta dogodek se je pri Zaverniku

ku pripovedoval skozi leta in leta na vsak božični večer.

Hanzej je bil pameten fant. Spoznal je, da ni dobro, ako je človek na kaj preponosen, in ponižen fant, kar je največja škoda mladega človeka, in česar dandanes mladini zelo primanjkuje.

Ko je dorastel, je šel vsen pripubljeni Hanzej k vojakom, in pozneje postal telesni sluga naj bo samo na svoj — zanosnik, ter ostal odsihmal čeden, a tudi prestolonaslednika Frana Ferdinanda. Očetu je redno dopisoval z Dunaja, in sicer — slovenski, bil ves čas naročen tudi na nepozabno, glasilo koroških Slovencev — "Mir," ker tudi v cesarskem Dunaju je ostal zvest svojji slovenski materi in rodnemu zemlji. Dobro se še spominjam, ko je morda po kakih 30 letih po tem dogodku ob polnočnici obiskal Zavernikove in svojo mamo, da se živo mater, za katero je kot dober sin redno skrbel, tako ko se je srčno smejal, ko so jo ja rajna imati speljali razgovor na Janezkovo srajčico.

Kolikor sem slišal, je prišel od prestolonaslednika kot vratar v neki grad. Ali še živi, ne vem, mater, Fajdlnovo Katro, krije v Ločah hladna zemlja, davno je tudi počivalo na Zili moji starši, morda spi tudi on, že spomnem pravičnega, ne vem, a vem, da spomin na čudni zanosnik Fajdlnovega Hanzeja ni zamrl, dasi bomo letos obhajali od tega dogodka že 57. Božič.

Spregle dal je...

—n.

Petindvajset let je minulo, odkar se je Kovačev Janez poslovil od svojega doma, od svoje ljubljene matere in dragega očeta. Tedaj je bil Janez fejt fant, eden izmed najboljših v fari. Še g. župnik mu je dal, ko je odšel v Ameriko krasno svetinjo: Mater Božje, s pripombo: naj te čuva na vseh potih trdega življenja v tujini.

Tudi v tujini je bil Kovačev Janez precej časa zvest veri svoje matere in svojega očeta. Dolgo je ključeval vseh viharjem, ki so ga obdajali od desne in leve. In še bi bil, da se ni seznanil s svojim nekdanjim sošolcem Martinom, kateri je bil pa drugega duha kot Janez. Martin je sovražil vse sveto, od vere je odpadel in hudičeva zločest ga je tirala kot svojega agenta, da je med rojaki širil lažnjive govore o duhovnikih, se lagal o veri in marsikatero rojaka pogubil.

Kolikor bolj pogostokrat ga je obiskaval Martin toliko bolj hladno je postajal Janez. Začel je ostajati ob nedeljah doma in opuščati nedeljsko službo božjo. Ob sobotah je ostajal po saloni pozno v noč v nedeljo pa se je vojskoval s težkim mačkom, ki ga je telesno uničeval. Odkrila mu je vest očitala, da ne dela prav, da tako ga ni mati vzgajala. Toda tudi ta vest je kmalu zamrla v njegovem srcu in Janez je postal pravi odpadnik, ki se ni menil več za cerkev, vero ne Boga.

Dvanajst let je bil v Ameriki in ni imel v žepu niti dvanajst dolarjev. Zabil je vse sproti in še dolžan je bil po saloni. V dvaintridesetemu letu se je oženil. Za ženo je dobil dobro dekle, bila mu je zvesta žena in skrbna gospodinja. Mary ji je bilo ime. Janez pa svojega odpadniškega značaja ni spremenil, ostal je to, v kar ga je spremenil Martin. Tudi sedaj, ko je bil zakonski mož je še vedno po-

hajkoval po saloni in hodil domov pozno v noč. Mary ga je večkrat prosila, a bilo je vse, zastoj, da si je bila pohlevna in potrpežljiva se je končno vsega le naveličala. Pustila ga je, da je delal kar je hotel. Sama pa je dobila delo v tovarni, da si je zaslužila za obleko in druge potrebe.

Deset let sta živela v takih razmerah. Bog je njima dal v tem času dvoje otrok. Mary je za nje pridno skrbela in jih s svojim zaslužkom lepo vzgajala. Pošiljala jih je v farno katoliško šolo, kjer so jih č. sestre lepo v katoliškem duhu vzgajale. Toda Janezu to ni bilo po volji. Našuntali so ga njegovi ničvredni tovariši, da njegova žena nima denar črnemu f... da je neumen, da ji kaj takega dovoli, povrhu tega so ga še nahujskali, naj ne dovoli vsaj še svojih otrok "poneumniti" v katoliški šoli. Janez ves zaslepljen se je dal hitro potegniti svojim zločestim tovarišem. Doma je začel napadati svojo ženo Mary po kaj hodi v cerkev in zakaj pošilja otroka v katoliško šolo.

Toda tudi Maryina mera potrpežljivosti je bila polna in sedaj je ona zaropotala:

"Janez, jaz te pustim da tavaš v svoji zapeljivosti, ki te tira naravnost v propad že v življenju in prav tako tudi po tvoji smrti. Jaz sama zaslužim, da sebe oblačim in otroci. Kar dam za cerkev dam iz svojega. Ne dovolim si predbacivati od nikogar za to kar jaz dam cerkvi! Če si ti tako neumen, da si sedel na nesrečno brezversko limanico, s katere sedaj ne moreš, drago ti, delaj kakor hočeš. Prosim te pa da pustiš saj to kar zaslužim s svojimi rokami, da s tem osrečim, kolikor se da vsaj najina otroka. Ne morem jih osrečiti z bogastvom ker sem nesrečnica radi tebe, toda misel me tolaži, da če jim pustim vsaj vero in dobro vzgojo, da bosta

najsrečnejša."

Janeza je v srce zaskrbelo. V njegovem srcu se je obudila pekoča vest, ki mu je očitala: kam si zašel, kaj počenjaš? V trenutku mu je stopila pred oči slika, ko mu je g. župnik, ko je odšel v Ameriko podaril lepo svetinjo: spomin, katero je dolgo nosil na vratu. Z desnice je potipal pod vrat, jo li še ima. Toda ni je bilo več. Kdaj jo je že proč zagnal, ker se je nekoč Martin radi tega iz njega ponorčeval. Toda kjer se pojavi opomin za dobro, tam se pojavi tudi hudič duh s svojimi nasveti. Njegovo srce je kakor odrevenelo za trenutek in v njem se je pojavila misel, kaj, nazaj misliš v temo iz katere te je pravkar potegnil Martin? In Janez je stisnil svoje zobe, zaškrtnil s zobmi, udaril po revni mizi, da jo je skoro razbil in zakričal:

"Iz moje hiše ne bo nihče f... podpiral. In tudi nihče v katoliško šolo hodil!"

Prestrašila se je Mary, ko je videla, da se je Janezov obraz spremenil in pobledel. Iz ustnic mu je silila slina, kakor blaznežu. V tem trenutku skoči Mary h vratom, da bi se mu umaknila, a že jo je prijel s svojo močno razjarjeno roko Janez in jo potegnil nazaj: "boš dala mi odgovor in obljubila kar zahtevam?"

"Ne, ne morem, nikdar!" je jokajoče odgovorila Mary. Na postelji je že spala mala devetletna Marica, katero je Mary neizrečeno ljubila. Pa ljubil jo je tudi Janez. Pri tem se prebudi in vidi, ko je oče ravno zamahnil, da udari njeno mater. Zakadi se z vso silo med nju in zajoče na glas. "Oče, kaj delaš? Pusti mojo mamo!"

Janez pograbi svojo hčerkico in jo zažene v kot, zatem pa kakor zver plani na svojo ženo in jo začne biti s pestjo. Mala Marica skoči bosonoga in skoro brez vsake obleke na sebi h vra-

tom in teče ven v zimsko noč po snegu klicati na pomoč. Na vpitje Marice so prihiteli skupaj sosede, ki so našli ubogo Mary vso črno pobito na tleh. Janez pa je metal ob tla posodo in razbijal po sobi. Prijeli so ga in ustavili pri razbijanju. Mary in mala Marica pa so šle tisto noč spat k sosedovim, ker doma je bilo nevarno, da jih pokvarjeni Janez ne pobije.

Čez teden dni so pri Kovačevih imeli bolnika. Mala Marica je bila na smrt bolana. Prehladila se je bila, ko je z gorke postelje bosonoga tekla po snegu v zimsko noč klicati na pomoč sosede pred tednom dni, da je rešila svojo ljubljeno mater pred pokvarjenim očetom. Zdravnik je prišel in izjavil, da vsaka pomoč bo brezuspešna. Kakor nož je bilo to za ljubeče materino srce, zlasti še, ker Mary je vedela, kdo je kriv preranega groba, katere mu se bliža mala njena ljubljena hčerkica.

Oče pa je še vedno med tem popival po saloni. Bilo je ravno kak teden pred Božičem, ko je dobil Janez plačo v tovarni. O stal je zopet celo noč v salonu in vso plačo do malega zapravil. Ob četrti uri v jutru se je priklartil preklinjajoč domov Stare žene, ki so čule pri bolniški postelji male Marice je začel oštevati. Dolgo časa se je z njimi prekal predno se je vlegel na klop in zaspal.

Dan pred Božičem je v farni cerkvi naznanjal zvon mrtvaški spreved. Mala Marica je bila vzeta med angeljce nad zvezde. Za mrtvaškim vozom se je peljala objokana mati Mary, ki je s krvavečim srcem šla za pogrebom. Edino hčerkico, ki bi ji imela že kmalu pomagati ji je Bog vzel.

Ob njenj strani je sedel slabo oblečeni njen mož, ki ga je na vse zadnje smrt hčerkice Marice le streznila. Pekoče vesti ni mogel več krotiti. Kakor črv ga je

grizla: lej Janez, ti si tisti, ki si poslal nedolžnega otroka v prani grob!

Prinesli so krsto v cerkev in jo postavili pred duhovnika, ki je opravil mrtvaške obrede in nato spregovoril par v srce segajočih besedi o mali Marici.

V prvi klopi je nekdo na glas zajokal, da se je začulo po vsej cerkvi. Ihtel je in jokati! Janez je bil, ki mu je jok ušel. Glasno je zaklical, kakor spokorjeni grešnik, "jaz sem kriv, jaz sem sem kriv smrti..."

Pokopali so Marico in odšli so iz mirodvorja vsi. Le Janez je tam ostal in jokati — hudo jokati, ob svežem grobu svoje lastne hčerkice, katerega je ji sam izkopal s svojo pokvarjenostjo. Spoznal je kako velikansko napako je naredil, ko se je vdal rdečemu Martinu. Spoznal je, kam ga je privedla nevera.

V mraku je prišel domov ves objokan. V hiši je našel svojo ženo Mary in malega sinčka Johnnija sedem let starega, ki je mamo popraševal, kam so odpeljali sestrico Marico. Zgrudil se je pred noge svoje žene, sklenil obe roke, kakor k molitvi in prosil za odpustanje. Obljubil je da se poboljša, da bo začel novo življenje in da bo odslej zvesto skrbel za njo.

Po hišah so našli sosedje božična drevesca. Bil je sveti večer. Sosedja je prinesla za malega Johnnija božično drevesce, misleč s tem vsaj nekoliko potolažiti za sv. večer žalujočo mater in malega sinčka. Postavila ga je na mizo in na njem našla svečke. Na drevescu je visel angelj z napisom: Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje. In Janez je pustil svoje oči na tem napisu. Zopet je začel jokati, ko se je spomnil lepih dni iz mladih let, kako lepo je bilo v domači cerkvi na ta večer pri polnočnici. Tu pa, brezverec je in ničvrednež!

In žena ga je začela tolažiti.

Začela ga je domišljati, koliko časa že ni bil pri spovedi in koliko časa že ni prejel sv. zakramente. Janez je spoznal kako daleč je zašel in za to je obljubil, da bo šel o prvi priliki k spovedi.

"Pojdiva nocoj, sveti dan je jutri, spodobi se Janez," mu je proseče rekla Mary. Milo jo je pogledal Janez, kot bi hotel reči, ali morem jaz sploh kot tak velik grešnik opraviti spoved? In Mary ga je razumela. Pojdiva, Bog ti bo vse odpustil in podelil ti bo novih milosti.

Na sveti večer sta v cerkvi klečala Mary in Janez. Oba sta opravila sv. spoved in goreče molila pred jaslami Jezuškovimi. Drugi dan sta prejela pri svitni sv. maši skupaj sv. obhajilo. Cela fara se je čudila, da se je Janez, dosedaj tolik brezverec približal mizi Gospodovi. Toda milost božja je delovala in ga spreobrnila. Od tistega časa je Janez zvesti mož svoji ženi Mary in skrbni oče svojih družini. Danes lastuje lepo hišo, dva sinova delata v pisarnah in dve hčerki študirata na visoki šoli.

Janez je danes vzoren značen katoličan. V njegovi hiši ni mesta za protiversko časopisje. Rdečkarjem večkrat kako krepko pove v brk, kako lažejo in kako narod zapeljujejo.

Tako človek po grenkih izkušnjah spregleda, kje je resnica, kje so ljudje, ki hočejo človeku dobro in kje so ljudje, ki ga zavedejo na napačno pot in v nesrečo...

Izkušnja pokaže mnogim ljudem take stvari, da si potem želijo, da bi jih nikoli ne poznali.

Nervozna žena čestokrat naredi še moža nervoznega.

Malokdo se zmeni za tiste navete, ki se ne strinjajo z njegovim mnenjem.

Vesele Praznike in Srečno Novo Leto

ŽELI VSEM SVOJIM VLAGATELJEM

METROPOLITAN STATE BANK

KAPITAL

\$200,000.00

— — — — —

PREOSTANEK IN DOBIČEK

\$75,000.00

— — — — —

PROMET

blizu do dva milijona in pol

POSLUJE NA:

2201 — West 22nd Street
CHICAGO, ILL.

ALI SI ALI NISI?

Lansko leto kaj prihranil, za slaba leta in stare čase?

PRIČNI HRANITI

gotovo prihodnje leto. Naša banka je sklenila dati tekom prve polovice meseca januarja vsem vlagateljem izredno ugodnost. Kdor bo vložil tekom januarja meseca svoje prihranke v našo banko do 15. januarja bo dobil obresti od 1. januarja naprej. NE POZABITE NA TO UGODNOST!

SISTEM ZA BOŽIČNE PRIHRANKE

je zelo praktičen in vsak vlagatelj, mlad ali star, bi se ga moral poslužiti. Vsak teden vložite malo svotico v banko in za prihodnji Božič imate lepo svoto na razpolago. Poskusite letos! Naučite hraniti na ta način tudi vaše otroke.

BANČNE URE SO: Ponedeljek, sredo, četrtek in petek: Od 9.

ure A. M. do 4. ure P. M.

Torek in sobota: Od 9. ure A. M. do 8:30 P. M.

Sveta noč na Kranjskem.

Napisal Josip Grdina.

Sveti božični prazniki, kdo se jih ne veseli? Vse se jih raduje mlado in staro, vse nestrpnost pričakuje ta veliki praznik — prihod Odršenika sveta. Vsak kristijan jih pričakuje z nekakim posebnim hrepenenjem v srcu. Pri temu prazniku je najbolj pomenljiva njegova sveta noč. Vse je zbrano okoli domačih jaslje, ki se navadno nahajajo v kotu ali kje na steni. Lepa božična pesem se razlega po hiši. Oči vseh se z odkritosrčnim veseljem ozirajo proti jaslicam ter pričakujejo, kdaj bo ura enajst, da gre do v cerkev, k polnočnici. Vprašanje nastane pri tem kdo bo ostal doma za varuha, nobeden ni pri volji ostati doma, vsak hoče v cerkev pa bodi star ali mlad. Po največ se pripetilo, da je ostal doma za varuha kak star oče, ali stara mati, stara teta, radi bi šli tudi ti v cerkev, a da vstreže svojim mladim vnukom jim rad z ljubeznijo v srcu privoščijo rekoč: pa pojdite vi ta mladi. Jaz bom pa doma molil. To zlasti radi povdarjajo stara mati, ki podučujejo vnuke v vsem dobrem na Sveti večer in dajo vsled tega prednost mladim, da grejo v cerkev.

Tako je bilo pri nas doma. Pokojna stara mati so rekli: Le pojdite v cerkev pa pridni bodite, itd. Jaz bom pa doma molila roženkranc, rada bi šla tudi jaz pa eden mora biti doma, bom pa jaz.

Hvaležni smo bili stari materi za to uslugo in še predno je prišel čas smo jo že ubrali na cesto proti farni cerkvi sv. Vida. Zadržalo nas ni ničesar, ne dež ne sneg in ne burja, ki je včasih ojstro brila čez "Globočice."

Otroci smo se po največ sešli na vasi pred Ančkovim ali pa pred Trojarjevo hišo. Potem smo jo ubrali mimo vaške kapelice Žalostne Matere Božje. Strah nas ni bilo, čeprav je včasih bila velika tema. Saj je sveti večer smo rekli, nocoj ni nobene strahu. Še celo kasno smo dospeli v glasovite Globočice do Murkonovih črešenj, kjer se na-

haja neka jama, ki je bila mejo otroci na glasu, da so notri zabarikadirane copernice. Po dnevi, ko smo šli iz šole smo s polno korajzjo metali kamenje v tisto jamo ter izzivali copernice, naj gredo ven. Ponoči pa bi nosili pokonci lase in bi se za vse na svetu ne upali kaj takega napraviti niti mimo jame iti, ker bilo je na glasu, da tamkaj ponoči straši, in da je že marsikateri videl v Globočicah kak strah.

A na sveti večer, ko smo otroci mimo te jame šli nas ni bilo nič strah. Vahtarjev Jožek je razlagal, da na sveti večer ni nikjer strahu, tako tudi ne v glasovitih Globočicah ne. Copernice ne smejo to noč venkaj iz svojega tabora: Tazadni Tonček je Jožku pritrjeval. Midva s Pršinovom Lojzom se nisva dosti menila za globoške strahove, ampak sva rajše ugibala, kdo bo nocoj na Žalostni gori pritrkaval. Dalje, če bodo Kamničanje kaj streljali in umetni ogenj spuščali v zrak, itd.

Prisedši v Kamnik je bilo na cesti že polno nam enakih paglavcev, ki so metali umetni ogenj kvišku, pri tem so bili zaposleni največ taki, ki so hodili v ponavljavno šolo ob četrtkih. To je bilo veselja in zanimanja na sveti večer.

Prisedši do cerkve smo nekaj časa stali na pokopališču pa ne dolgo. Kmalu smo morali notri, če smo hoteli v cerkev, ki je bila polno natlačena. Da bi kdo ostal zunaj tega ne, potem ne bi videl cerkvenih svečanosti in doma bi bil potem tepen, ako bi izvedeli, da ni bil v cerkvi. Tako je bila redko kdaj napolnjena farna cerkev v Preserju kot na sv. večer.

Fantje, ki so prišli na dopust od vojakov so se postavljali v svojih lepih vojaških uniformah pred dekleti. Pred temi vojaki smo imeli otroci pravcati respekt ter jih z občudovanjem motrili, kaj ima kdo pripasano, sabljo ali bajonet in kakšen ovratnik kateri ima, kateri je lepši itd.

Pršinov Lojze je rekel, da so

najlepši "zipcinariji," kar sem mu pa ugovarjal ter trdil, da so "dragonariji" najlepši. Nadaljno razmišljanje se je končalo s tem, da je bilo treba iti v cerkev. Otroci smo morali iti pred altar krog obhajilne mize, kjer nas je bilo dosti ter smo se dregnili po cerkvi so morali nekateri možje zlasti mežnarji paziti na red v cerkvi. V ta namen so prišli pomagati mežnarji iz Žalostne gore, Kamnika in od sv. Jožefa, da so pomagali pri cerkvenih svečanostih ter pazili na red.

Z nami otroci je imel največ dela Kamniški "cukerpeker" Grča p. d. Čefidel, ki je temu ali onemu, ki se je kaj oziral okrog ali morda šepetal nategnil ušesa, ali mu priložil kakšno gorko za ušnico. Vendar vse to se je redko pripetilo, toda tozadevni zdravnik Grča je bil pripravljen, ako bi bilo potreba.

V cerkvi smo bili zamaknjeni v lepo čarobno razsvetljeno cerkev, ki je bila lepo ozaljšana in pri polnočni sv. maši kakšno veselje in radost. Zadonele so v krasnih melodijah s kora orgle in razlil se je ubrani ljubki glas cerkvenih pevcev "... Zveličar je rojen ..." in krasna "Gloria." Človeku se je kar milo storilo in srce mu je bilo mehko kot bi bilo iz voska pri polnočni sveti maši, ki je v resnici nekaj pomenljivega in veličastnega za vsakega kristjana, ker je na ta večer o polnoči pred devetnajststo leti prišel na svet kralj miru, ki je vladar nebes in zemlje Jezus Kristus. Zato to noč vse hiti v cerkev, kar sploh more, naj bo star ali mlad, bogat ali reven, da proslavi novorojenega Odršenika sveta.

Angeljska posem ki so jo peli Angeli pri rojstvu Jezusovemu: "Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji," se poje po vseh katoliških cerkvah to noč. Miru ljudem je zlasti v današnjih dneh silno potreba. Ljudstvo ga pričakuje, tako, kakor so očaki starega zakona pričakovali Mesija.

Vse je še zmešano na svetu, vse obrito s krvjo. Narodi čakajo na mir a ni ga ... Ljudstvo stega svoje roke in prosi miru, toda kam ...? Tja, kjer se jim miru ne more dati, kjer ga nimajo! Kje naj vzamejo brezverski mogotci mir, bi ga sami nimajo? Ne, ne, ne iščite miru v pravem kraju. Iščite ga tam, kjer se nahaja kjer dom je njegov! H njemu se obrnite, ki je prinesel na božični večer mir vsem narodom, samo on je gospodar miru ... Obrnite svoje oči proti Betlehemu in prosite ga ...

RUSKA MODROST.

Pripovedka o vojskovodji Suvorovu.

I.

Knez Aleksander Vasiljevič Suvorov je dajal miloščino vsem siromakom, ki jih je srečaval. Nekoč je za čas obeda nenadoma stopil v jedilno devetdesetleten prosjak, ki je vsak dan prihajal k gospodinjji po milodare. Ko je zagledal mnogobrojno družbo se je preplašil in se hotel umakniti, a knez je sam skočil kvišku, ga posadil za mizo in ga jel gostiti. Koncem obeda je dal starcu nekaj srebrnikov in predlagal družbi, naj zbirajo za siromaka. Starec je ostavil gostoljubno hišo s solzami v očeh. — Ko je drugi pot prosil Suvorova milostinje zdrav človek, mu je velel kupiti sekir in mu rekel: "Cepi drva, pa ne umreš od gladi!"

2.

Knez se je, kakor znano rad zabaval z nenavadnimi vprašanji. Uspeli odgovori so mu vrlo ugajali. Nekoč je vprašal človeka, ki ga je slučajno srečal: "Jeli daleč odtod do neba?" Ta mu je odvrnil: "Dva suvorovska prehoda." — Knez ga je poljubil.

Drugi pot je knez vprašal vojaka, bi je stal na straži v škripajočem mrazu: "Koliko je zvezd na nebu?" Vojak mu je

odgovoril: "Tako jih preštejem!" in začel: "Ena, dve, tri, štiri — — —" itd. Ko je naštel do tisoč, ga je knez, že ves ozebel, vprašal za ime in je oddiral. Drugi dan je bil vojak imenovan za podčastnika, a knez mu je dejal: "Da, namazal s me!"

3.

Knez Nikolaj Vasiljevič Rjepnin je poslal k Aleksandru Vasiljeviču majorja, da bi mu čestital k povišanju za feldmaršala. Major je bil spreten in zgovoren človek.

Suvorov ga je sprejel ljubeznjivo in si prizadeval, da bi ga ujel pri njegovem "ne vem," (knez Suvorov namreč ni mogel trpeti, ako mu je kdo na njegovo vprašanje odvrnil: "Ne vem") a nikakor se mu to ni posrečilo. Na vprašanje Suvorova: "Koliko je na nebu zvezd? Koliko rib je v reki?" je major sipal milijone. Končno ga feldmaršal vpraša:

"Kakšna razlika je med knezom Nikolajem Vasiljevičem in menoj?"

Odgovor na tako vprašanje je bil dokaj težaven. A major ni izgubil duha in dejal:

"Razlika je ta, da bi me Nikolaj Vasiljevič rad povišal za polkovnika, a ne more, a Vašemu sijateljstvu je treba le hoteli."

Ta nepričakovani odgovor je tako ugajal knezu, da je na mestu pozdravil bistroumnega majorja kot polkovnika.

4.

Hraber, povsem pošten častnik si je s svojo klepetavostjo nakopal mnogo sovražnikov v vojski. Nekoč ga pozove feldmaršal Suvorov v svoj kabinet in mu pravi: "Imaš silnega sovražnika, ki ti mnogo škoduje." Častnik je jel spraševati, kdo je ta sovražnik. Feldmaršal je, kakor da se boji, do kda prisluškuje, zaklenil vrata in mu prav tiho rekel: "Pokaži jezik!" Častnik tega ni razumel, vendar je pomolil jezik iz ust. Tedaj mu je knez tajinstveno zašepetal: "Evo sovražnika!"

ZA SMEH IN KRATEK ČAS.

—o—

Zdravil ni mogel zaužiti.

Nekdo je potrkal na kuhinjska vrata. Gospodinja je odprla. Bil je berač, ki je tožil z jokajočim glasom: "Moj Bog! Bolan sem. Zdravnik mi je predpisal zdravlila, a jaz jih ne morem uživati."

Gospa: "Ali rabite žlico, kozarec vode, košček sladkorčka?"

Berač: "Na steklenici je pisano: Po eno žlico po vsakem obedu po trikrat na dan. Ali imate morda obed pri rokah?"

—o—

Dober odgovor.

"Čujte, gospod Piskač," je dejal Vriskač svojemu znancu, kategera je rad zbadal, "kaj boste rekli vi, ko se boste nekega lepega dne na dnu pekla prebudili?"

"I, kaj bom dejal? Dobro jutro gospod Vriskač, bom dejal," se je glasil nagel odgovor.

—o—

Kakršno vprašanje — tak odgovor.

Dva muhasta dijaka sta ogledovala sobo, ki jo je oddajala neka gospodinja v najem. Eden izmed obeh vpraša: "Koliko zahtevate za ta svinjski hlev?"

Gospodinja: "Za enega prašiča tri dolarje na teden, za dva prašiča pa pet dolarjev na teden."

—o—

Pozabljivec.

"Neverjetno! Od dne do dne bolj me zapušča spomin. P jutranjem zagotovo ne bom vedel več, kaj se mdanes storil."

"Hm! ... Čujte, ali bi mi mogli posoditi za dva dni 100 dolarjev?"

Tisti, ki pripoveduje kaj bi vse naredil če bi imel denar, navadno nima nikoli denarja.

* * *

Nič lažjega ni, kakor po zmagi povedati, kdo je zmagal.

* * *

Nezmislno je pripovedovati lažnjivcu, da je lažnjivec, ker on sam dobro ve da je.

* * *

"Živi in uči se," je jako lep pregovor; le to je križ, da večina ljudi ga spozna prepozno.

Slovensko Stavbinsko in Posojilno Društvo

SLOVENSKI DOM

želi vsem svojim delničarjem
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

Zapomni si, da napravi:

Zrno pri zrnu
pogačo —

Kamen na kamnu
palačo —

Društvo izdaja nove serije delnic vsako četrtletje, vsaki prvi torek, letos v sredo, dne 2. januarja, prvi torek v aprilu, prvi torek v juliju in prvi torek v oktobru.

Zboraže v cerkveni dvorani sv. Štefana Chicago, Ill.

Delnice A. so 25c. — Delnice B. 12 in pol centa. — In delnice C. so po \$75.00 Zadnje se plača samo enkrat in iztečejo približno v petih letih.

Društvo posojuje po 6% na prve hipoteke "mortgages."

OPOMBA: Ker letos pride Božič na torek ravno tako Novo leto, bodo te dve seji na sredo dne 26. decembra in 2. januarja.

URADNIKI:

Frank Grill, predsednik.
Louis Duller, podpredsedni.
Joseph Zupančič, tajnik.
Anton Kremesec in John Petrovčič, pomožna tajnika.
John Terselich, blagajnik.
Louis Bobich, zapisnikar.

NADZORNIKI:

Anton Gregorich,
Andrew Glavach,
Frank Kozjek,
Peter Prah,
Max Omerzel.

Ko smo jaslice delali.

—n.

Tista miloba, ki jo pozna samo lepa božična noč je nas navdajala okoli mize, ko smo izrezavali pastirce jih lepili na trčice in zatikavali v zeleni mah. Dekleta so kovala papirnato verižico, ki so jo pozneje prilepili okoli golobčka nad jaslicami.

Beseda je prinesla besedo in marsikatero smo uganili. Mati je prinesla orehovo potico, katero je oče razrezal in dobili smo jo vsak svoj kos. Oče je nato prinesel iz kleti bokal vina in ga natočil vsakemu kupo.

Med veselimi pogovarjanjem nekdo potrka na vrata. Ura je kazala na steni že devet. Zunaj je naletaval sneg, kakor biserni metuljčki, kakor bi ga angeljci trosili z neba.

"Kdo bi bil?" vpraša oče in hiti odpirati vezna vrata.

"Bog daj vam dober večer!" ga nazdravi na pragu berač z leseno nogo.

"Bi mogel pri vas prenočiti?" "Stopite notri." Bomo videli. In prišel je v hišo mož okoli šestdeset let star z leseno nogo. Na obrazu se mu je videlo, da ga zebe, zato mu je oče rekel naj sede k peči, da se pogreje.

Mati mu je ponudila kos orehove, katero je s hvaležnostjo sprejel in oče mu je dal kupo vina, češ sveti večer je, naj bo tudi ta revež dobre volje, ki ljubeča doma ne pozna.

Mi drugi smo se zopet začeli pogovarjati in pogovor je nanesel na loterijo.

"V jeseni sem 'ambo' zadela," je rekla veselo sosedova Mica.

"Ongava stara Ambrožčevka pa je neki 'terno' zadela je dajala moja mati.

"In kako je ta Ambrožčevka skopa," je pristavila Pepelnakova Mina.

"Loterija je nesreča za človeštvo, koliko denarja se notri znosi in to največ po revnih ljudeh, ki dobe strast do igranja." Je resno omenil moj oče.

Stari mož za pečjo si je pa menda brisal solze in globoko vzdihnil.

"Kaj vam je?" ga vpraša mati.

"Žalostni spomini so se mi obudili, ko sem slišal vaš pogovor o loteriji."

"Zakaj pa?"

"Zato," pravi berač dalje. "ker se je nad menoj silno maščevala. Tako grozno maščevala, naredila me je reveža kakoršen sem . . . oh, oh, oh!" je globoko vzdihnil.

"Povejte nam kako, bo nas zanimalo vas slišati."

Starček si je obrisal solzne oči, pogladil si je sivo brado ter začel:

"Jaz sem doma s Primorskega. Sem bil iz bogatega rodu. Moj oče je lastoval silno premoženje za najbolj bogatega so ga imeli v našem okraju. Bil je dolgoletni župan in tudi pri vladi je veliko veljal. Doma smo imeli veliko gostilno. Ob zimskih večerih so hodili uradniki k nam, kjer so se kratkočasili z vsemi mogočimi stvarmi. Eni so igrali karte, drugi so pili itd. Pri tem sem se navadil tudi jaz kartanja že v mladih letih. Silna strast se me je prijela za igranje. Včasih smo jih metali noč in dan.

V Trst sem se navadil hoditi staviti v loterijo. Parkrat sem zadela "ambo" in enkrat celo "terno," za katero sem potegnil \$200 goldinarjev. To mi je dajalo še hujšo strast. Redno sem zatem nosil v loterijo po 5 goldinarjev skoro vsaki teden. Včasih se mi je še posrečila kaka "amba", a terne niso imeli več zame.

Oče moj je umrl, ko sem bil 22. let star. Mati ni mogla sama doma gospodariti, zato so me oprostili od vojakov, pri katerih sem služil že sedem mesecev. Doma sem prevzel posestvo, ki je bilo najlepše v celem okrožju. Leto pozneje je Bog poklical k sebi še mojo že blizu šestdeset let staro mater. Sama sva ostala z mojo ženo, s katero sem se bil pol leta prej poročil.

Prve dve leti je še šlo. A loterija me je vedno vlekla v Trst.

Nekega dne mi je ponudil neki agent celo "lose." Petdeset tisoč goldinarjev boš dobil če zadeniš tega. Zatega pa še toliko več itd. Polakomnil sem se velikih obljubljenih števil in kupil sem jih veliko. Od tedaj nisem imel več miru. Agentje so bili vedno pri meni na domu, mi prodajali "los" za "losom" — stotake za stotaki sem štel. Poslednjič mi je denarja zmanjkalo, začel sem prodajati les. Prokleta loterija, — je pikro pristavil, — mi je požrla še ves les. Začel sem si denar sposojevati na posestvo in vse to je šlo v loterijo in za "lose." Doma sem začel še igrati na karte in kmalu so me pgnali z lepega posestva. Nič mi ni ostalo kot pot v svet. S ženo sva se podala v Trst. Ona je dobila službo za kuharico, jaz pa sem vozil s postaje prtljago potnikom, ki so prihajali po železnicah.

Dve leti sem se takó pehal za svoj obstanek, ko mi še žena zbolila in umrje. Sam zapuščen od vsega sveta sem nadaljeval svoje delo izvoščka. Spoznal sem, da me je Bog hudo kaznoval za mojo nepremišljenost. Da bi se potolažil sem začel zahajati s svojimi tovariši v gostilne, kjer sem se tolažil s žganjem, itd. Nekega večera sem čakal vlaka, ki je imel priti z Dunaja. Malo preblizu proge sem stopil in lokomotiva me je potegnila in vrgla. Pri tem sem nekako utaknil nogo pod kolo, ki mi jo je odrezalo za vedno. Omedlel sem in takega so me odvedli v bolnišnico, kjer sem se zavedel šele drugi dan v groznih bolečinah. Tako sem postal revež ubogi prosjak. Jokam se, ker tudi jaz sem v mladih letih imel svoj lepi dom, ki sem ob takih večerih se veselil pri svoji ljubi materi in očetu. Oh, kako fletno je bilo, kje so tisti časi, kje so tisti časi . . . O Bog, kako si me kaznoval . . . Toda kriv sem sam, vse to sem sam zaslužil."

Iz oči so starčku kapale debele solze. Menda še nikdar se ni tako iz srca razodel, kakor to bo-

Božična Voščila Newburških Trgovcev in Obrtnikov

žično noč. Vsem nam se je zasmilil in oče so mu nalili še eno kupo vina, za katerega se je lepo zahvalil.

Njegova povestnica je bila živ dokaz, kam človeka pripelje strast. Loterija, igranje za denar ga pripravita na nesrečno beraško palico. Vsem nam se je tisti večer globoko zastudila loterija in vsako igranje za denar. Oče so rekli: "Otroci, varujte se kart, varujte se loterije! Iz teh drži pot h beraški palici." In berač za pečjo jim je žalostno pritrtil.

V farni cerkvi se je oglašil veliki zvon. Billo je že enajst in vabil je verne farane h polnočnici. Naše jaslice so bile že lepo okrašene. Sestra je našgala svečke, ki so lepo osvetljevale pastirce in cele jaslice. Lepi golobček je visel izpod lepega "krancelna." In v vseh nas se je pojavil neki duh čiste zadovoljnosti. Še celo ubogi obupani berač, ki je povedal tako žalostno povestnico o samemu sebi, se je zagledal v lepe jaslice in iz oči mu je zazarelo neko notranje veselje, videlo se mu je na veselih potezah, katere so mu ustvarile jaslice na njegovem starikovem obrazu, da je božična noč podelila tudi njemu mir.

Oče in mati in vsi drugi so se odpravili h polnočnici, le jaz še le komaj 10 let star in sestra sva ostala doma, da sva čuvala dom. Tudi berač je šel h polnočnici.

Odšli so in z zvonika je zabrenčalo lepo ubrano pritrkavanje: Tingl, tingl, tingl — tangl, tangl, tangl, itd. Krasno je bilo. Sestra je zapela pesem: Sveta noč — o blažena noč . . . in med petjem še vedno popravljala lepe jaslice. Srečnega sem se čutil in dobro vem, da to srečno razpoloženje mora prinesiti v človeško srce le božična noč, ki je v resnici blažena noč . . .

Zaposljeni in pridni ljudje se ponavadi ne pritožujejo najbolj čez vroče ali mrzlo vreme.

H A V R E' S

DEPARTMENT STORE

Broadway and East 75th Street

CLEVELAND, OHIO.

Želi vsem vesele praznike in srečno Novo leto!

JOSEPH JERIC
POHIŠTVO IN ŽELEZNINA3611 — E. 81st St.
NEWBURG, O.Želi vsem vesele praznike in
srečno Novo leto!Želim vsem vesele in zdrave
božične praznikeFRANK ŽELEZNIKAR
Trgovec s sladšćicami3536 — E. 81st St.
NEWBURG, O.Vesel Božič in srečno Novo leto
želi vsem SlovencemJOS. OZIMEK
SLOV. GOSTILNA8101 — Aetna Rd.
NEWBURG, O.Vesele Božične praznike
vsem mojim odjemalcem.

FRANK KUŽNIK

Trgovec z mešaním blagom

3525 — E. 81st St.
NEWBURG, O.Vesele praznike želi vsem
Slovincem

G. BOLINA

3583 — E. 81st St.
NEWBURG, O.
Slovenska Brivnica.JOHN STREKAL
GROCERIJA IN MESNICA3592 — E. 80 St.
NEWBURG, O.Vesele praznike vsem mojim
odjemalcem!VESELE PRAZNIKE IN SREČNO
ZADOVOLJNO NOVO LETO

želim vsem Slovencem in bratom Hrvatom!

MRS. MARY SLUGA

IZUČENA SLOVENSKA BABICA.

1858 — West 22nd St. Chicago, Ill.
Phone: CANAL 5793.

Se priporoča Slovenkam v naselbini za pomoč pri porodih

VESELE IN ZADOVOLJNE BOŽIČNE PRAZNIKE SREČNO IN ZDRAVO NOVO LETO

VOŠČI IN ŽELI

vsem svojim odjemalcem, prijateljem in znancem!

MATH KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 — West 22nd St. Chicago.

Phone: Canal 6319.

Obenem se tem potom najtopljeje priporoča vsem slovenskim in hrvatskim gospodinjam še v nadaljno naklonjenost.

Najboljše sveže meso — prekajeno SVINJSKO MESO po domačem načinu — PRAVE KRANJSKE KLOBASE DOMA DELANE KRVAVICE IN MESENE — Perutnino vsake vrste. Vse to dobite pri meni vsak čas!

Ne pozabite na geslo:

SVOJI K SVOJIM!

Ameriški Slovenci na finančnem polju.

—r.

Prvi naši naseljeniki v Ameriki so se lotili poljedelstva in se razkropili in pomešali med druge narodnosti. Dolga leta pozneje, ko so se jeli naseljevati po važnejših industrijskih mestih, so pričeli stvarjati sami svoje karakteristične skupine in se razvijati v verskem društvenem in ekonomičnem oziru. Na finančno polje se niso upali do zadnjih par let. In tu vodi Cleveland, slovenska metropola v Ameriki. Tu se je namreč začetkom leta 1920. ustanovila prva slovenska banka v Ameriki pod imenom The North American Banking & Savings Co. Mogoče bo zanimalo drage čitatelje če v kratkih potezih zarišem zgodovino in razvitek tega prvega in največjega finančnega podjetja med Ameriški Slovenci.

Začetkom svetovne vojske, ko so bili časi "dobri" in je vsak izvršno služil, se je nek večer na prijateljskem sestanku vršila govorica o potrebi varčevanja. Posledica tega govora je bila organizacija male družbe, ki naj med svojimi člani širi varčnost. V ta namen je vsak član obljubil za dobo petih let plačevati v skupno blagajno mesečnih deset dolarjev. Tekom let je družba rastla in z njo tudi blagajna. Leta 1919. je potekla doba petih let in sklican je bil splošen shod vseh članov, da se denar razdeli. Toda začetni uspeh male družbe je bil tako nenadno velik, da se je vsakemu zdelo škoda sedaj prenehati. Po daljšem razgovoru se je sprožila ideja za slovensko banko in takoj ta večer je bilo v ta namen podpisanih skoro stotisoč dolarjev. Izvoljen je bil začasni odbor, ki je preskrbel državni čarter, prodal še ostale delnice in dobil potreben prostor.

Veliko soboto 3. aprila 1920. so se vrata odprla prvi Slovenski banki v Ameriki s kapitalom 125 tisoč dolarjev pod kontrolo države Ohio.

Takoj v začetku se je pokazalo, da je bilo novo podjetje potrebno, ter da ima narod zaupanje vanj, kajti banka je rastla od dneva do dneva, tako da danes, po preteku okoli 3 in pol leta znaša kapital 125 tisoč dolarjev, preostanek ali rezerva okoli sto tisoč dolarjev in celotno premoženje pa že skoro tri milijone.

In to velikansko podjetje je pričetno delo v slovenski podjetnosti je danes popolnoma v slovenskih rokah. Predsednik je Dr. J. M. Seliškar, podpredsednik sta Frank Pavlin in John Breskvar, tajnik F. M. Jakiš in blagajnik J. J. Grdina. Vslužbenci so vsi Slovenci. — Banka je moderno opremljena ter nudi svojim odjemalcem vse oddelke spadajoče v bančno okrožje, t. j. hranilne vloge, na katere po 4% čekovne vloge, denarno pošiljanje, prekmorske vožnje listke, hranilne zaboje ali safety deposit bokse.

Danes ima ta banka že nad 6000 vlagateljev, med temi so vsa slovenske in hrvatske jednote v Ameriki. Mesto Cleveland, šolska oblastva in Cuyahoga County imajo tu naložen svoj denar.

Tekom svojega poslovanja je slov. banka posodila samo našim ljudem že nad pol drugi milijon dolarjev ter stotina delavcev na ta način pomagala do lastnega doma. Naše geslo je vedno bilo: denar je na razpolago v prvi vrsti Slovincem, če ga kaj preostaja, še le potem pridejo na vrsto tujci.

Zadnji čas je banka tudi vpleljala nov oddelek za poslovanje po pošti, da na ta način ustreže tudi onim rojakom, ki žive zunaj Clevelanda in žele vlagati denar v slov. banki.

To je v kratkem zgodovina slovenske banke. The North American Banking & Savings Co. v Clevelandu. Uspeh tega podjetja nam kaže prvič, da smo Slovenci zmožni voditi tudi ban-

čne zavode, drugič, da imamo finančno moč in tretjič, da naši rojaki radi podpirajo svoje podjetje, ki jim nudi dobro postrežbo. itd.

Te vrstice so spisane v spodbudo drugim večjim slovenskim naselbinam v Ameriki, da sledijo Clevelandu na finančno polje, in si ustanavljajo lastne denarne zavode.

Čudna napitnica.

Angleški kralj Jurij IV. je bil velik prijatelj zabave in je zelo rad videl, če je bilo pri mizi vse nepriljeno. Ko je bil še prestolonaslednik, je napravil pojedino v malem izbranem krogu; polkovnik Hamlyn je pripovedoval dogodbo, v kateri je igral neki ugledni dvorjan jako čudno ulogo. Ko je končal, je vzel Jurij poln kozarec vina in ga polil polkovniku po obrazu rekoč: "Hamlyn, nič niste vredni, ker take reči pripovedujete!"

Velika tiho in zadrega. Kaj narediti? Na dvoboj Jurija pozvati bi bila veleizdaja, ravnotako vrniti mu žalitev ne isti način. Obsedeti pa, kakor bi se ne bilo nič zgodilo je bilo pa polkovniku tudi nemogoče. Šine mu misel v glavo. Napolni svoj kozarec do roba, prikloni se princu in zlije vino svojemu drugemu sosedu v obraz z besedami: "Napitnica Njegove kraljeve visokosti, prosim, naj gre naprej!" Bistroumni in krepki dovtip je iz zadrege napravil navdušenje. Z veseljem so si vivali vino v obraz, princ se je na vse grlo smejal, tolkel polkovnika po rami in dejal: "Hamlyn, vi ste krasen človek, pijem na Vaše zdravje!"

Ljudje ponavadi pripravijo največ časa na takih načrtih, ki vodijo do neuspehov.

Marsikateri mož se mora svoji ženi pri argumentiranju brezpozojno udati.

Božična Voščila Pueblskih Trgovcev in Obrtnikov

THE SNEDEC GROCERY AND MEAT MARKET

Največja slovenska grocerija in mesnica v PUEBLO, COLORADO.

Se priporoča vsem rojakom Slovincem in bratom Hrvatoma v naklonjenost.

Obenem vošči vsem svojim cenjenim odjemalcem prijateljem in znancem vesele božične praznike in srečno Novo leto.

VESELE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

Vsem mojim odjemalcem in prijateljem in znancem!

JOHN GORSICH
MESNICA IN GROCERIJA
PUEBLO, COLORADO.

Rojakom se priporoča v naklonjenost!

BUTKOVICH MERCHANTILE CO.

Trgovina oblek in obuval.
1201 — So. Santa Fe Avenue.
PUEBLO, COLO.

MARY ZUPANČIČ

305 — Northern Ave.
PUEBLO, COLO.
Mehke pijače in cigare.

J. & M. BOZAICH

405 — E. Northern Ave.
PUEBLO, COLO.
Trgovina z mešanim blagom.

Vesele praznike in srečno NOVO LETO

želi vsem odjemalcem

JOHN GERM

Trgovina z mešanim blagom
PUEBLO, COLO.

ANŽICH LOUIS

621 — Mesa Avenue
PUEBLO, COLO.

Grocerija in trgovina s prešiči na debelo.

KRIST SIMIN

309 — E. Northern Ave.
PUEBLO, COLO.

Hardware — Glassware Toys.

VALENTIN STALIK

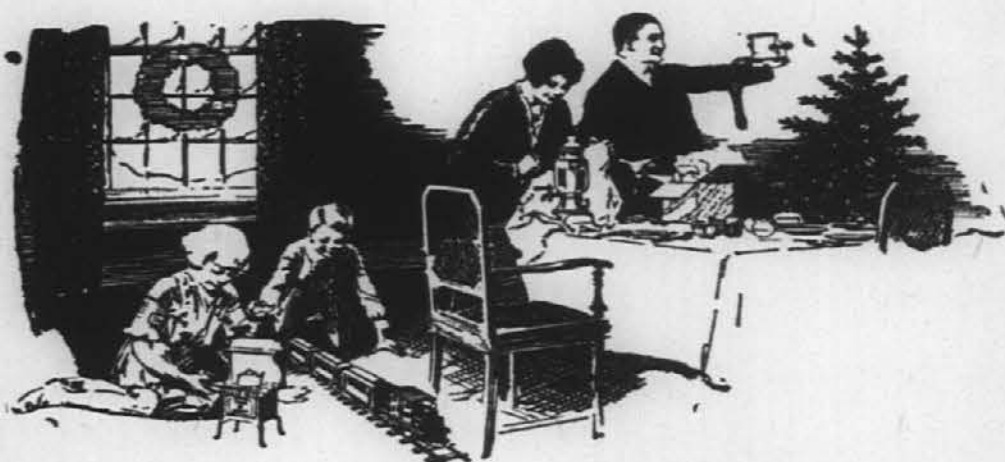
303 — E. Northern Ave.
PUEBLO, COLO.

Grocerija, mesnica in železnina.

STANKO SAJBEL

312—314 Park Str.
PUEBLO, COLO.

Grocerija, mesnica in Pekarija.
Vsem vesel Božič in srečno Novo leto!

Vesele božične praznike in srečno Novo leto

ŽELI VSEM SVOJIM

odjemalcem, prijateljem in znancem

TVRDKA

FIDELITY ELECTRIC CO.

FRANK SHONTA, LASTNIK

2049 W. 22nd St.

Chicago, Ill.

Telephone: CANAL 5190.

Rojakom, Slovincem in bratom Hrvatoma se priporočam, kadar potrebujejo napeljavo električne luči v svoja domovanja. Pokličite mene, da vam preračunam, koliko bi vas stala napeljava, in potem če bo vas volja vam napravim dobro garantirano delo. Plačanje na obroke.

V naši trgovini dobite najboljše vsakovrstne pralne stroje z električnim motorjem. Vsakovrstno električno pohištvo, kot moderne luči s stojali, električne pometalce, električno peč za gretje sob. V zalogi imam tudi "Radio Apparate". Kupite si Radio Aparat in poslušajte ob zimskih večerih lepo doma pri peči, lepo koncertno petje, govore, itd. Vsakovrstno praktično kuhinjsko posodo, kjer kuhate z elektriko.

ZA VSE SE NAJTOPLEJE PRIPOROČAM!

Krasne vsakovrstne električne lučice za okrašnje božičnih drevesc se dobe pri nas. PRIDITE PO NJE!

BOŽIČNE SUGESTIJE,

kaj se naj kupi komu za božični dar:

—ooo—

ZA TVOJO MATER KUPI:

Kako lepo namizno stvar, ki je dobiš v naši trgovini. Kot n. pr. lep električni gladilnik, električno pometalco in kako kuhinjsko pripravo.

—ooo—

ZA OČETA KUPI:

"Auto heater," kako pripravno orodje, namizno luč za njegovo pisalno mizo, ali iluminirano ogledalo.

—ooo—

ZA "NJO" KUPI:

"Junior Iron" — gladilnik, kako lepo "Boudoir luč," električne ščipalnice za krožiti lase, ali kaj drugega.

—ooo—

ZA "NJEGA" KUPI:

Luč za k postelji, električno žepno svetilko, ali "Music Motor."

—ooo—

ZA SESTRO ALI BRATA KUPI:

Kako pripravno orodje, kako kuhinjsko posodo ali kaj drugega.
VSE TO DOBITE PRI NAS!

Božična Voščila Clevelandskih Trgovcev in Obrtnikov

ZAHVALA IN VOŠČILA

OD

Anton Grdina in sinovi

1053 — E. 62nd St.
CLEVELAND, OHIO

POGREBNI
ZAVOD

Grdina Hardware

6127 — St. Clair Ave.

CLEVELAND, OHIO

VSAKOVRSNA ŽELEZNINA.
ELEKTRIČNE POTREBŠČINE

Grdina Furniture

6019 — St. Clair Ave.

15301 — St. Clair Ave.

15826 — St. Clair Ave.

CLEVELAND, OHIO

POHISTVO — PEČI — PREPROGE
VICTOR GRAMAFONE IN PLOŠČE.
Pišite po cenik!

Kadar potrebujejo vaši čevlji popravila prinesite jih k:

JOHN GABRENJA

1026 — E. 63rd St.

v Slovenski posojilnici.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem!

JIM ŠEPIC

Hardware Store
16009 — Waterloo Rd.
COLLINWOOD, O.

VOŠČIM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

A. F. SVETEK
Pogrebnik

1522 — Saranac Rd.

Collinwood, Ohio.

VSEM MOJIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM
želim vesele božične praznike in srečno Novo leto!

JOHN ZALLAR
COLLINWOOD BAKERY

16006 — Waterloo Rd.

Collinwood, Ohio.

FRANK MATJAŠIČ
Slovenska grocerija in sladščarna

1115 — Norwood Rd.

Cleveland, Ohio.

VOŠČIM VSEM MOJIM ODJEMALCEM
vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Voščim vesele praznike in srečno Novo leto!

FRANK WACHČIČ
TRGOVINA

z blagom za moške, ženske in otroške obleke.

746—750 E. 152nd St.

Collinwood, Ohio.

B. B. LEUSTIG

6424 — St. Clair Ave.

Voščim vesele božične praznike!
Trgovina s ženskim oblekam.

LOUIS LACH
SLOVENSKA MESNICA

6124 — Glass Avenue
1199 — Addison Rd.

Voščim vesele praznike vsem
mojim odjemalcem in prijateljem!

J. NOVAK

Confectionary Store

6128 — St. Clair Ave.

Vesele božične praznike in
srečno Novo leto vsem mojim
odjemalcem!

IG. STEPEC

Confectionary Store

1225 — Norwood Rd.

Vesele praznike vsem mojim
odjemalcem in prijateljem!

VOŠČIM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

vsemu občinstvu v Clevelandu in okolici!

Obenem se ob tej priliki najlepše zahvaljujem za Vašo naklonjenost v preteklosti in se priporočam še za naprej za leto 1924., da me boste obiskali, kadar kaj potrebujete.

Sedaj imam dve trgovini eno na navadnem, starem prostoru drugo pa sem otvoril v Slovenskem Narodnem Domu.

IG. SLAPNIK

6120 St. Clair Ave. in 6419 St. Clair Ave.
CLEVELAND, OHIO.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

Vam želi PRVA in NAJVEČJA Slovenska
banka v Ameriki

The North American Banking and Saving Co.

Vogal St. Clair & E. 62nd St.

Cleveland, O.

Pričnite NOVO leto na pravi način s tem,
da otvorite vlogo na naši banki in pozneje redno
vsak mesec dodajate k tej vlogi.

NAŠE PREMOŽENJE ZNAŠA BLIZU

3. milijone dolarjev.

Voščim vesele praznike

J. S. WIDGOJ
Fotografist

489 — E. 152nd St.

COLLINWOOD, OHIO.

LOUIS SERPAN

17822 — Marcella Rd.

COLLINWOOD, O.

Voščim vsem vesele praznike
in srečno Novo leto!

DR. MICHAEL F. OMAN
Physician and Surgeon

DR. JAMES W. MALLY
Dentist.

Poslujeta v novih uradih v Slovenskem Narodnem
Domu na:

6411 — St. Clair Avenue.

Telephones:

Office: Pennsylvania 1115

Residence: Randolph 1807—W.

Voščim vesele božične praznike, ter želim vse najboljše
mojim odjemalcem v bodočem letu!

JOHN GORNIK

TRGOVINA Z MOŠKO OPRAVO.

Izdelujem obleke tudi po naročilu in meri.

Se vsem priporočam!

6217 St. Clair Avenue,

Cleveland, Ohio.

NAJBOLJ ZANESLJIVA TVRDKA V NASELBINI

za čiščenje, barvanje in popraviljanje oblek je:

NEW YORK DRY CLEANING CO.

6220 St. Clair Ave. poleg kopališča

CLEVELAND, OHIO.

JOSEPH ŠTAMFEL

6129 — St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio.

Vošči vesele praznike in srečno Novo leto vsem prijate-
ljem in odjemalcem!

TRGOVINA S ŽENSKIM BLAGOM.

BOŽIČNA DARILA
kupite v naši trgovini. V zalogi
imam tudi slov. in angleške mo-
litvenike.

JOHN SMREKAR
VARIETY STORE

6112 — St. Clair Ave.

Voščim vesele božične
praznike vsem odjemalcem in
prijateljem!

ANTON ANŽLOVAR

Trgovina za ženske obleke in
mešanim blagom.

6202 — St. Clair Ave.

SLOVENSKI

Fotografski Umetniški Zavod

Frank Rožnik

6214 — St. Clair Ave.,

Cleveland, Ohio.

Želim vesele božične praznike vsem čitateljem lista
EDINOSTI!

Obenem se priporočam, da ob priliki, kadar potrebu-
jete, kakršnekoli slike, obiščite naš fotografski atelje, ka-
terto je sedaj upeljano prav po ameriškem sistemu.

Posebno pozornost pa novoporočencem. — Prepri-
čajte se, da boste pri nas najboljše postreženi!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

Vsem mojim prijateljem in odjemalcem!

Vsem se prav lepo zahvaljujem za njih naklonjenost
za preteklo leto 1923. In se priporočam za naprej za leto
1924. ker Vam hočem postreči, kakor sem Vam do sedaj.
Naznanjam Vam tudi, da imam več vrst gotovih
čevljev, ženskih in moških po jako znižanih cenah. En
par obuval stane, ki je bil preje \$7.00 in \$7.50 sedaj samo
\$4.00 in dva para za \$5.00

FRANK SUHADOLNIK

TRGOVINA S ČEVLJI

6107 — St. Clair Ave.,

Cleveland, Ohio.

Phone: Rand 5466—W.

RIBNIČANJE PRED ŠKO- FOM.

Gregor Dajga.

Dolgo se nisem nič oglašil, dasi bi se jako rad, ko bi mi le tako le čas dopuščal. Da bi se pa mojim znancem le ne preveč zameril sem sklenil za praznike zopet eno "ribniško" povedati. Povestnica je resnična, vsaj kot tako mi jo je izročil moj prijatelj Jakabuš. Poslušajte jo.

Ribničanje so fejsť ljudje. Pridni so, pametni, pa tudi preudarni. Pa tudi potrpežljivosti jim ne manjka. Jako potrpežljivi ljudje so. Vse ti naredi. Sitne ljudi rajši na "štupi rami" nosijo, kakor bi jih poslušali. Sploh takih pod solncem ni kot so slavno znani Ribničanje.

V Ribnici so imeli svoječasno župnika. Že trideset let je župnikoval pridnim Ribničanom. Toda ljudje so se ga naveščali. Začeli so govoriti o njem, da vedno eno in isto pridiguje. Vedno en in isti glas so slišali z lece. Zato je tedanji župan Mevžar rekel: nič, k škofu bo treba, da nam da novega fajmoštra. Njegovi svetovalci so to sugestijo z največjim navdušenjem vzeli na znanje. Odpravili so se. Toda škof je že visoka oseba. Tam je treba znati napraviti komplimente itd. je dejal občinski svetnik Praznoglav. "To vas jaz naučim, je dejal drugi svetovalec Jurček. Jaz sem bil pri vojaki in sem imel priliko pozdraviti že samega španskega kralja v Mariboru.

"Dobro," je dejal župan, "jutri gremo, le lepo se odpravite vsi. Vsi so pri kimali in odšli.

V ponedeljek jutro so se zbrali. Župan je dejal: "Najtežji bo začetek, potem bo pa že šlo, saj imamo namazane jezike, in govorili bomo, da bo zaleglo." Svetovalec Jurček pravi: "Najprvo

se bomo mogli škofu prikloniti." "Da," pravi župan, "in zato bom jaz dal potrebno znamenje. Nalahko bom zažvižgal, tedaj se bomo vsi priklonili."

"Dobro," vsi so vzkliknili hkratu in bili zadovoljni.

"Še nekaj," je dejal svetovalec Jurček. "Sedaj vam še povem, kako se nazdravi škofa. Ko pridete pred škofa zakličite n. pr. tako le, kakor smo pozdravili v Mariboru, ko sem bil pri vojaki španskega kralja: "Vivat presvetli španski cesar!" Ker pa Ribničanje ne morejo tako gladko besedi zgovarjati, niso dobro razumeli in so kričali za drugimi "Piva presvetli cesar!" Svetovalec Jurček je dejal dalje: "Toraj le zapomnite si ta pozdrav. Kadar bo župan zažvižgal pred škofom se lepo priklonite, potem se vzravajte nazaj in zakličite mu v pozdrav, ne kakor smo cesarja pozdravili, ker škof ni cesar ampak škof, zato bomo njemu zaklicali: "Vivat presvetli škof!" — Dobro so pritrdili vsi in se podali na pot proti Ljubljani.

Medpotoma so skušali dostikrat skupno, ali bodo znali ta pozdrav, da je hrumelo in odmevalo od hribov nazaj: "Piva presvetli škof!"

Bil je petek, ko so ob tretji uri popoldne stopili pred škofa. Da bi govorili bolj možato in korajžno, so se navdušili že od jutra v krčmi pri "Figa birtu" ob rujnem Dolenjskem čviku. Trezen ne sme baje človek pred gospoda, ker mu lahko zmanjka besede, so si mislili Ribničanje.

S klobuki v rokah so se rivali Ribničanje v prelepo škofovo sprejemno dvorano. Župan pa je v naglici pozabil, da ima zažvižgati, je začel pa dregati na desno in levo: "No, recite, Piva . . ."

Piva, Piva, Piva presvetli škof!" so klicali možje po vrsti, občinski policaj Anzelc se je pa celo spozabil ter zaklical: "Piva presvetli cesar!"

Škof jim stopijo s prijaznim nasmehom naproti, dasiravno niso razumeli čudnega pozdrava, ter

so segali možem v roko in vprašali, česa želijo.

"Prosim ponižno, presvetli gospod škof," ja začel jeclati župan Mevžar, "prišli smo radi sitne reči — naš gospod župnik so dober gospod, priden gospod, Bog jim daj dolgo zdravje, toda . . ." Župan se je popraskal za ušesi, zavrtel klobuk in milo pogledal po svojih ljudeh.

"Kaj je z g. župnikom?"

"Priden gospod so pa imajo ta pogrešek, da nam vedno eno in isto pridigujejo.

"Tako je," je bleknil naglo vmes svetovalec Jurček, "in zato smo prišli prosit, da nam presvetli gospod škof našega župnika predstavite in nam pošljete drugega."

Župan Mevžar ga je jezno pogledal, češ, tega še ni bilo treba takoj povedati. A po toči ne pomaga zvonjenje.

Škof so se nasmehnili rekoč: "Kaj pa vanj pravijo tolikrat, da vam ni več po volji?"

Župan se je bil svoj govor dobro naučil, tega vprašanja pa ni pričakoval. Osupnil je, ter se ozrl po tovariših, toda ni bilo pomoči.

"Pravili so nam sicer lepo, in v resnici lepo, pa človek vse pozabi, zato smo še mi pozabili."

Škof se jim nasmejejo: "Glejte, moji ljubi Ribničanje, idite za danes zopet domov in povejte gospodu župniku, naj še ostanejo pri vas. Tisto pa, kar so vam že tolikrat povedali, vam naj povedo še enkrat in večkrat, da boste vedeli in si zapomnili, potem pa lahko zopet pridete. Srečen pot!"

Kakor poparjeni so se zmuzali Ribničanje iz škofove dvorane in molče copotali s čevlji po kamnitih stopnjicah. Ustavili so se šele v tretji vasi na poti domov, kjer so hladili jezo na škofa, domačega župnika in na sebe, da nobenemu ni prišlo pred škofom nič pametnega na misel.

Ako so Ribničanje odslej bolj zapomnevali župnikove pridige in ali so hodili še kaj župnika tožit, o tem mi pa ni nič natančnega znano.

VESELE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

vsem našim odjemalcem!

RICE'S STORE

2110—12—14. — West 22nd Street

blizu Hoyne avenue.

DRY GOODS

LADIES AND MENS FURNISHINGS.

Dobro blago za nizko ceno. Do Božiča dajemo še enkrat toliko znamk "štamposv" kot navadno za vsako stvar, ki jo kupite pri nas pred Božičem.

V naši trgovini dobite vse kar potrebujete kot razno blago za oblačila. Imamo v zalogi tudi vsakovrstna narejena oblačila.

Okraske in igračke za božično drevesce dobite pri nas vsake vrste. Pridite in oglejte si jih!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO!

vsem mojim cenjenim odjemalcem!

1439 — West 22nd Street
CHICAGO, ILL.

Izdeluje najboljše in najlepše slike. — Zlasti se priporoča za družinske in ženitovanjske slike. — Vsako delo jamčeno, da obdrži svojo trajnost.

SVOJ POKLIC VRŠI S 30-LETNO IZKUŠNJO!

